

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Létnik VIII. V Ljubljani, januarja 1891. 1. zvezek.

Praznik obrezovanja Gospodovega ali novo leto.

I. Kaj nam bo prineslo novo leto, — kaj prinesimo mi v novo leto?

Dano mu je bilo ime Jezus.

Luk. 2, 21.

V pretekli polnočni uri se je ločil nek naš dober znanec iz časnega življenja; znanec naš, katerega smo vsi poznali in ga velikokrat imenovali; znanec naš, ki je bil marsikomu izmed nas velik dobrotnik, da zdaj s hvaležnim srcem nanj misli; ki je pa nasproti vendar tudi marsikomu prizadejal težave in bridkosti, da se ga spominja z žalostnim srcem. Kdo je ta, o katerem vam govorim? Ali naj ga še le imenujem? Ne! Vem, da dobro veste, da imam v mislih staro leto 1890, katero je danes o polnoči svoj tek dokončalo in splavalo v morje večnosti. — Bilo je dolgo časa pri nas; prinašalo nam je prijetne in britke ure; ponujalo nam je veliko dni, da bi jih obračali v dobro, — a danes je naredilo prostor svojemu nasledniku, novemu letu in — nikoli več se ne povrne, — tam nas čaka pred sodnim stolom božjim.

Kako naj torej začnem? Ali naj žalostno tožim: „Zopet je izginilo eno leto v neskončno večnost! Oh, zopet se je knjiga, v katero zapisuje pravični Sodnik naše dolgove, pomnožila z računom celega leta!“ — Ali pa naj z veseljem zakličem: „Veselimo in radujmo se, novo leto se je pričelo?!“

Ako pomislimo, dragi moji, vse dušne in telesne dobrote, katere nam je delil preteklo leto naš dobrotni Oče nebeški, z druge strani

pa povprašamo sami sebe, če smo se mu skazovali zanje tudi vredne in hvaležne; ali nimamo na koncu starega in v začetku novega leta več vzroka, bati se, kakor pa se veseliti? Ah, grehi, s katerimi smo zopet v preteklem letu Boga žalili, vpijejo iz starega leta sèm na nas, ter nam očitajo našo krivico. Ali se nam ni bati, da bi utegnil Bog od nas svoje milostne roke odtegniti v prihodnje? Mi, ki bi morali klicati z Davidom: *Kaj hočem vrniti Gospodu za vse, kar mi je podelil?* — mi moramo s solzami spoznati: Ti, o Bog, tako dobrotljiv proti nam — mi tako nehvaležni proti Tebi! Ali ne boš nad lenim hlapcem, ki je svoj talent, mesto kupčevati ž njim, v zemljo zakopal, izgovoril tistih grozних besedi: „Proč od mene!“ Bratje moji! Ali se hočemo še nadalje tako obnašati proti svojemu Bogu? Nikakor ne! S trdnim sklepom, da hočemo hoditi v prihodnje po Gospodovih potih, nastopimo danes novo leto! *Glejte, zdaj je prijeten čas, zdaj je dan zveličanja.* Morebiti so to zadnji dnevi, katere nam je neskončno usmiljeni Bog še v zveličanje odločil! Kaj, ko bi bilo leto, katero smo danes nastopili, zadnje našega življenja? Kdo vé?! Kakor vsako leto, tako pogrešamo tudi letos marsikoga, ki se je preselil v večnost. Morda je bil danes leto še med nami, tukaj v ljubi farni cerkvi — danes ga iščemo zastonj, krije ga že hladna zemlja. Ali ni torej mogoče, da tudi kdo izmed nas danes tu pričujočih ne bo učakal prihodnjega novega leta?

Prikrit nam pa ni samo čas, o katerem bomo morali stopiti v večnost, ampak neznano nam je sploh vse, kar nam ima prinesiti novo leto. Neznano nam je, ali nam prinese veselje ali žalost, zdravje ali bolezen, bogastvo ali revščino, prijatelje ali sovražnike — to ve le On, pri katerem je tisoč let toliko, kot včerajšnji dan!

In vendar, dragi moji, si pri vsej tej negotovosti lahko pripravimo veselo in srečno novo leto. Kako pa? — me utegnete vprašati. Glejte, naša duhovna mati nam kaže v današnjem sv. evangeliju milosti polno, presladko ime „Jezus“, katero je prejelo božje Dete osem dni po svojem rojstvu. Če se bomo držali tega presv. Imena, ki je studenec nebeškega blagoslova, vir prave sreče, zastava večnega življenja — o potem bo novo leto za nas res veselo in srečno novo leto.

Pomislimo torej danes to dvoje: I. Ne vemo, kaj nam bode prineslo novo leto — II. vemo pa, kaj moramo mi v novo leto prinesiti. Zaupajoč, o Jezus, v Tvojo pomoč, začnem v Tvojem presv. Imenu!

I. Ne vemo, kaj nam bo prineslo novo leto. *Naznani mi, o Gospod, tako zdihuje kraljevi pevec David, moj konec in koliko je število mojih dni, da vem, kaj mi manjka.* In kakor David negotovost svojih dni bridko čuti, tako kliče tudi resni Pridigar v starem zakonu: *Človek ne ve svojega konca.* Pa tudi evangelist kliče: *Bodite pripravljeni, ker ob uri, ko se vam ne zdi, bo prišel Sin človekov.* Vidite, to je človeško življenje! Zdravi in veseli smo doživeli današnji dan — kdo pa vé, ali ne bo naš jutrnji prvi pot — pot k grobu? Brez skrbi zatismemo danes svoje trudne oči k počitku, kdo pa vé, kako bo jutri ob zori? Ali nismo mar podvrženi boleznim in nevarnostim, kakor vsi drugi, ki so šli pred nami v večnost? Tudi rudečica naših lic nas ne more obvarovati pred smrtjo. O gotovo si je odbrala bleda smrt nekatere, katere bo pokosila v letošnjem letu s svojo bridko koso! Nisem sicer prerok, da bi bil poslan, kakor Izaija h kralju Ecehiju, temu ali onemu izmed vas v božjem imenu oznaniti: *To pravi Gospod: oskrbi svojo hišo, ker ti boš umrl in ne boš živel!* — pa vendar kakor človek s pametjo, ki govorim resnico, o kateri me sv. pismo in vsakdanja skušnja prepričuje, si upam pač toliko prerokovati, da eden ali drugi izmed nas tu pričujočih prihodnjega novega leta ne bo doživel. Kdo pa je ta? Ali sem jaz? Ali si ti? To je znano le Tebi, o Gospod, ki nosiš v rokah ključe smrti in groba, ki si Gospod življenja in smrti!

Vprašajmo se danes dalje, kakošno bo sploh za nas novo leto: srečno ali nesrečno? Vemo sicer iz poprejšnjega svojega življenja, da ne moremo upati samo sreče, pa tudi bati se ne same nesreče; vemo, da nam bo prinašalo zdaj vesele, zdaj žalostne dneve: toda kdo more reči, da bo imel večjo srečo, kakor nesrečo, da bo vžival več veselja, kakor žalosti v tem letu? Bil si, dragi moj, v preteklem letu znabiti zaničevan ali po nedolžnem preganjan: morebiti boš živel to leto v miru, ali pa boš preganjan, kakor dozdej, ali še hujše. Zdihoval si morebiti celo leto ali cele mesece in še zdihuješ po odrešenju iz kake težave: morebiti se ti približuje v novem letu ura rešitve — kaj pa, ko bi čakal na-njo še dolgo časa! Topilo se je morda tvoje srce do zdaj v bridkih solzah: kdo ve, če jih ne boš še prelival v prihodnjem letu? Še se veselé stariši svojih dobrih otrok; še se imajo otroci zateči k skrbnemu očetu ali mili materi; še obiskuje prijatelj prijatelja: toda, kdo ve, če ne bo do konca leta smrt raztrgala teh vezi, ali pa če se ne bo prijaznost spremenila v sovraštvo?!

Tako torej leži v gosto meglo zakrito célo leto pred nami! Peljemo se vun na široko morje! O, pogled brez vse tolažbe! Kdo

bi ne postal pri tem premišljevanju boječ in maloveren? Pa vendar, če bi zapuščeni, kakor smo, zaslišali na enkrat prijazen glas: „Zakaj trepetaš, popotnik — jaz se ti ponudim za vodnika, pri meni se ti ni bati ničesar!“ — o kdo bi ne bil precej pripravljen vbogati to sladko vabljenje? In če bi šlednjič ta ljubi prijatelj, ki nas je preje tako milo vabil k sebi, sam k nam prišel, roko nam podal in nas spremljal: kdo bi se ga trdno ne oklenil in ne hodil ž njim brez strahu po neznanem potu?

Bratje! Tak prijatelj se nam je danes, ko gledamo s težkim srcem v zakrito novo leto, v resnici oglasil. „Zakaj trepetaš, popotnik?“ nas ljubeznivo vprašuje. „Jaz se ti ponudim v novo leto za vodnika — pri meni se ti ni treba bati.“ Tako nam daje pogum; ali se ga ne bomo brez pomisleka oklenili in ga prosili, da nam naj stoji na strani? Kdo pa je ta prijatelj, ki se nam danes tako ljubeznivo ponuja za vodnika? O mi vsi ga dobro poznamo! Če tudi ne vemo, kaj nam bo novo leto prineslo, vemo pa:

II. Kaj moramo prinesiti mi v novo leto. Tega prijatelja, tega tovariša in vodnika, ki nam podaja danes svojo usmiljeno roko in nas tako milo k sebi vabi — tega moramo v novo leto prinesiti. Njegovo ime je Jezus Kristus, naš Gospod in Zveličar! *In ko je bilo osem dni dopolnjenih, da je bil otrok obrezan, mu je bilo dano ime Jezus*, tako beremo v današnjem sv. evangeliju. Sv. Cerkev je postavila to ime nad vrata novega leta iz tega vzroka, da se ravno danes bolj živo kakor sicer spominjamo besedi: *Nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, v katerem bi mogli biti izveličani.* — Zdaj torej, moj dragi, ne boš mogel tožiti z mladim Tobijem, katerega je poslal oče na ptuje: „Pota ne poznam“. Glej ga zanesljivega vodnika Jezusa Kristusa, ki je *pot, resnica in življenje*. Njega se drži, Njega se okleni; On te bo varno spremljal na tvojem potovanju in te pripeljal, ko boš zatisnil v smrti svoje oči, gori v pravo domovino.

Če boš hodil z Jezusom, te ne bo mogla v tem letu spraviti s pravega pota ne sreča, ne nesreča. Ko se ti bo dobro godilo, ti bo prijazno govoril Jezus: „Vidiš, zdaj nimaš nobene skrbi, zdaj se ti dobro godi — pa vendar ne navezuj svojega srca preveč na posvetno veselje, da se ti pozneje ne bo zdelo prehudo, če bi moral z manoj po trnju hoditi“. Ravno tako ljubeznivo te bo tolažil v žalosti in bridkosti. Pristopil ti bo na stran in ti kazal proti nebeškemu domu rekoč: „Utolazi se moj ljubi! Tam gori imaš tako dobrega Očeta, ki ti je le zato poslal nadloge, da se boš enkrat razveseljeval pri

Njem, — saj ta solzna dolina ni tvoja prava domovina!“ In če se boš zatekel zavoljo kake bridke žalosti v najskrivnejši kotiček svoje hiše, da bi se tukaj, kjer te nihče ne bo mogel slišati, prav srčno razjokal: o tudi tukaj bo govoril Jezus k tebi: „Nikar ne jokaj! — nebeški Oče bo križ preložil in trpljenje polajšal“. Znabiti boš še v tem letu milo jokal in kropil grobe tistih ljubih svojih, ki še danes s teboj praznujejo novo leto: če boš Jezusa imel pri sebi, ti bo On vlivaj hladilno olje v skeleče rane, On ti bo brisal grenke solze z obraza. „Zakaj jokaš?“ te bo ljubeznivo vprašal, „ali ne boš tem, katere si tako srčno ljubil, iz srca privoščil, da so odšli s te revne zemlje in se veselé zdaj med nebeščani? Utolaži se, saj jih boš zopet videl, saj se boš zopet veselil ž njimi in to -- na veke!“

Tako te bo tolažil Jezus v nadlogah. Pa ne le samo s takim ljubeznivim prigovarjanjem ti bo stal vedno na strani — glej! — odprl ti je tudi neskončne zaklade svoje milosti v sv. zakramentih! Če se boš večkrat vredno teh nebeških pripomočkov posluževal, o potem ti mili Jezus, katerega si imel v življenju za vodnika, tudi ob tvoji smrtni uri gotovo ne bo odrekel svoje pomoči. Ko bodo stali tvoji okolo tvoje smrtnne postelje in ti ne bodo mogli več pomagati: oh, potem bo prišel k tebi tvoj znani nebeški Prijatelj, se bo s taboj sklenil in ti ljubeznivo šepetal: „Ali ne veš, da je smrt — pot k tvojemu in mojemu Očetu? Če bi ne bilo smrti, kdaj bi praznovali zmago? Če bi ne bilo smrti, kje bi ostalo plačilo, katero sem ti pripravil pri Očetu?“ Ob tem sladkem tolažilu se bo razlil nebeški mir po tvojem bledem obrazu, da boš s starim Simeonom izdihnil: *Zdaj, o Gospod, pusti svojega hlapca ločiti se v miru!*

Takega prijatelja smo si torej vzeli danes vsi za vodnika!

Sprejmite torej, predragi v Gospodu, moje srčno voščilo za novo leto. Vse najboljše vam želim za telo: zdravje, srečo, zadovoljnost — za dušo pa vam „voščim milost in mir od Boga Očeta našega in od Gospoda Jezusa Kristusa“. Jezusa vam voščim v vaše srce — oh, voščite tudi vi Jezusa v moje revno srce, da se vsi enkrat vese-
limo pri Jezusu v nebesih. Amen.

Val. Aljančič.

Nedelja po novem letu.

I. Hišica v Nazaretu in naše hiše.

Jožef je prišel in prebival v mestu, kateremu je ime Nazaret.

Mat. 2, 23.

Grozovitni Herod je umrl. Bog pošlje angelja sv. Jožefu, redniku svojega Sina, ki je v Egiptu prebival, in mu veli, naj se vrne v svojo domovino: *Vstani in vzemi Dete in njegovo Mater, in pojdi na Izraelsko zemljo.* Jožef uboga. Ko pride do meje Izraelske dežele, mu Bog zapové, naj se ugane na Galilejsko; tako pride v Nazaret in prebiva tamkaj mnogo let s svojo deviško nevesto in božjim Sinom. Ta hišica v Nazaretu, v kateri je živela sveta družina, je vredna, da jo bolj natanko premišljujemo. Hišica v Nazaretu je 1. izgled vsaki krščanski hiši, 2. tolažba za vsako krščansko hišo.

Hišica v Nazaretu je izgled vsaki krščanski hiši. Bila je

1. hiša molitve. a) Gotovo ni iz nobenega kraja cele zemlje tako pristréna, pobožna, Bogu dopadljiva molitev puhtela proti nebesom, kakor iz vboge hišice v Nazaretu. Tam so molile najsvetejše osebe, in molile so pogostokrat. Tam je Jezus najsvetejši, z večnim Očetom enega bitja; vsak njegov izdihljaj, vsaka misel, vsako gibanje je neprenehana molitev. Tam je Marija, izvoljena hči nebeškega Očeta, draga mati Jezusa Kristusa, čista nevesta svetega Duha. Razun molitev, ki jih je Jezus z zemlje pošiljal proti nebesom, ni nobena molitev Bogu tolikanj dopadla, kakor molitev Marijina, ki se je vzdigovala kakor dišeče kadilo pred nebeški sedež. Tam je sv. Jožef pravični, popoln v vseh čednostih, izgled zaupljive, stanovitne molitve. Z veseljem so gledali angelji z nebes doli na to hišico, iz katere se je vzdigovala taka goreča molitev proti nebesom.

b) V vsaki krščanski hiši mora biti molitev prva skrb, najjime-nitnejše opravilo. Saj je molitev naša prva dolžnost, izmed prvih zapoved sv. vere, od Boga nam zapovedana. *Ne dajaj se zadrževati od vedne molitve.* (Sir. 18, 22.) *Molite vsak čas!* (Luk. 21, 36.) *V vsaki molitvi in priporočanji z zahvaljenjem naj bodo znane vaše prošnje pred Bogom.* (Fil. 4, 6.) *Vsaki dan in vsaki trenutek moramo moliti.* (Tert.) Molite torej v vsaki hiši zjutraj, zvečer, pred jedjo in po jedi. Stariši, molite skupaj z otroci in družino. Kakó je lepo in spod-

budno, če cela družina skupaj moli, ker Jezus pravi: *Kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi.* Kadar zvon k molitvi zakliče, hitro naj se vsa družina skupaj zbere in moli za hišnim očetom. Ni lepo, če vsak za-se v kakem kotu na tihem moli.

2. Hišica v Nazaretu, je bila hiša strahu božjega. —

a) V hišici nazareški prebivale so tri duše v tolikem strahu božjem, kakoršnega svet še ni videl. Jezus Kristus, ki je vsak zdihljaj srca, vsako besedo svojih ust daroval nebeškemu Očetu; najčistejša Devica in njen deviški ženin, ki sta noč in dan pred božjim obličjem hodila. Še misliti si ne moremo, da bi bila le senca kakega greha to sveto hišico zatemnjevala.

b) V vsaki krščanski hiši naj vlada strah božji. *Bojte se Gospoda in služite mu v resnici in iz vsega svojega srca.* (I. Kralj. 12, 24.) *Blagor človeku, ki ima strah božji v svojem srcu.* (Efrem.) O naj bi torej v vsaki hiši vladal strah božji, strah pred grehom, pred vsem, kar žali najsvetejšega, povsod pričujočega Boga! Potem bi ne bilo slišati nobenega pregrešnega govorjenja, ne videti hudobnega dejanja. V vsaki hiši imate sicer podobo križanega Jezusa, ki vas opominja božje pričujočnosti; ali Bogu bodi potoženo, da je tako malo strahu božjega. Križani Jezus (čigar podoba visi v kotu) mora marsikdaj gledati največje pregrehe in razuzdanosti.

3. Hiša svete ljubezni. — a) Kdo bo popisal ljubezen, ki je kraljevala v hišici nazareški? Kakó pristrčno, sveto, čisto sta se ljubila Marija in Jožef! Marijina ljubezen do sv. Jožefa se ne dá z besedami povedati, ker nikoli ni nobena žena svojega moža tako ljubila, kakor Marija Jožefa. Marijina ljubezen do sv. Jožefa je bila vsa sveta, vsa čista, popolna in božja. Ravno tako je tudi sv. Jožef Marijo ljubil s čisto ljubeznijo iz celega svojega srca. Kakó sta oba ljubila Jezusa, Dete od Boga jima izročeno! Kakó je še le Kristus ljubil Marijo svojo brezmadežno, sveto, milosti polno mater. Kakó je ljubil Jožefa, katerega je imenoval očeta svojega, kateri ga je varoval z nevarnostjo svojega življenja, ki je zanj skrbel in delal v potu svojega obraza!

b) Odkritosrčna ljubezen mora osrečevati vsako krščansko dušo. *To je moja zapoved, ljubite se med seboj, kakor sem jaz vas ljubil;* ta zapoved Jezusova velja vsem ljudem, posebno pa še tistim, ki v eni hiši skupaj prebivajo, katere vežejo tesne vezi krvi. Ljubezen bodi med možem in ženo, med brati in sestrami, med vsemi, ki v hiši prebivajo. Srečna hiša, kjer ljubezen kraljuje! Tam je edinost, tam

veselje, katerega ne moti noben prepir, nobena žal-beseda. Nad tako hišo Bog razliva svoj blagoslov, angelji jo obdajajo . . . vsi križi so polajšani, vse solze poslajšane.

4. Hiša zadovoljnosti. — a) V hišici nazareški ni bilo drazega pohištva, krasnih soban, zlata in srebra, bogate mize: vse je bilo vbožno in priprosto. V Loreti na Laškem še stoji ta sveta hišica od angeljev čudovito iz Nazareta prenesena. Tam se lahko prepričaš, da je bila sv. družina res vbožna. Hišica je komaj 30 čevljev dolga in 10 široka; v njej se še hrani borna lesena omara Marijina, dve leseni skledici in ena lončena, ki jih je rabila sv. družina. Revna je bila ta hišica, toda njeni prebivalci so bili z malim zadovoljni in torej zares srečni.

b) Zadovoljnost naj bo v vsaki hiši. *Bodi z malim zadovoljen*, govori Sirah (29, 30). V hiši, kjer hočejo vsega v obilnosti imeti, kjer precej tožijo in godrnjajo, če le količkaj primanjkuje, ne prebiva duh Kristusov. Kjer so pa zadovoljni s tem, kar jim Bog dá, naj je tudi priprosta obleka, slaba jed, pičlo kosilo, tam so srečnejši kakor v najbogatejših palačah, tam prebivajo angelji božji.

Sv. Antonin, nadškof v Florenci, šel je nekaj skozi mesto in zagleda na strehi neke hiše več angeljev. Stopi v hišo, da bi videl, kdo v nji prebiva. Najde ubogo vdovo s tremi hčeram, katere so se s pridnim delom ubožno živile; pa bile so pobožne, zadovoljne in srečne pri vsi svoji revščini. Svetemu možu je to všeč in daruje jim toliko denarja, da so ugodnejše, boljše lahko živele. Čez malo časa gre svetnik zopet memo tiste hiše; pa več ne vidi angeljcev na strehi. Prestraši se in poprašuje, kako vdova in njene hčere zdaj živijo; zvé, da so postale nezadovoljne s svojim stanom, delo začele opuščati in posvetno živeti. Resno jih posvari in jih nič več z denarjem ne podpira, da so morale zopet pridno delati.

5) Hiša dobrotljivosti. — a) Revna je bila sveta družina, z delom svojih rok si je morala kruha služiti, vendar niso zapirali vrat pred revežem. Vsak nesrečnež je bil v nji prijazno, ljubeznivo sprejet; vsak lačen je dobil košček kruha ali vsaj prijazno, tolažljivo besedo.

b) Dobrotljivost naj se kaže v vsaki krščanski hiši. *Moj sin! ne odteguj ubogemu miloščine, in svojih oči ne obračaj od siromaka.* (Sir. 4, 1.) *Nič krščanske duše Bogu bolj ne priporoči, kakor milosrčnost*, pravi sv. Ambrož. Zatorej ne zapirajte trdosrčno vrat pred reveži! Pomagajte, če morete, posebno domačim revežem, ki se sramujejo od hiše do hiše prositi; obiskujte ubožne bolnike; če družega ne morete, vsaj s prisrčno besedo nesrečne tolažite. Pa pravite:

„Časi so slabi, zaslužka je malo, berači so nehvaležni.“ Krščanska dobrotljivost vse eno podaruje, in čeravno pred svetom ne prejema hvale, vendar ne opeša, ker od Boga upa stoterno povračilo. *Ako je revež tudi velik grešnik, pa nima potrebne hrane, vendar mu bomo lakoto tolažili*, pravi sv. Avguštín.

II. Hiša v Nazaretu je tolažba za vsako krščansko hišo

1. v skrbi za vsakdanji kruh. — a) Delati se mora v vsaki hiši. *Od dela svojih rok boš živel*, govori Gospod (v psalm. 127, 2.). *Bog je človeka vstvaril za delo, in zavoljo tega je njegove ude tako uravnal*, pravi sv. Krizostom. Le pogledjte v posamezne hiše; od zore do mraka se gibljejo vse roke . . . Delo pa je včasih težavno, ker Gospod Bog je rekel človeku: *V potu svojega obraza boš jedel kruh*. Človek mora prenašati dneva težo in vročino, kakor delavec v sv. evangeliju. Kako težko je marsikateremu očetu in gospodarju zaslužiti vsakdanjega kruha svoji družini! Kako zdihujejo marsikateri posli pod težkim delom!

b) Delali so tudi v hiši Nazareški. Delal je Jezus, delala je Marija, delal sv. Jožef. Ali nas ne tolaži tedaj pri težkem delu spodbudna misel, da se je trudila za vsakdanji kruh najsvetejša družina; Jezus Kristus, kralj angeljev, njegova deviška Mati in pobožni rednik? Ali ne bomo na tem spoznali, da je delo častno in Bogu dopadljivo opravilo?

2. Tolažba v križih in trpljenji. — a) Trpljenje, križi so v vsaki hiši. *Veliko težav je vsem ljudem prirojenih*. (Sir. 40, 1.) Postavi svojo hišo na visoki gori ali v dolini, v mestu ali na deželi; zagradi jo in zavaruj s stražo pri vseh durih, križ vendar pride vanjo. Revščina, bolezen, nesreča, preganjanje, hudobni otroci, smrt so nepovabljeni, žalostni gostje, ki obiskujejo vse hiše od kraja.

b) Trpljenje je bilo tudi v hišici Nazareški. Akoravno je bila ta hiša izvoljena izmed vseh na zemlji, nebesom najbolj dopadljiva, vendar jo je trpljenje našlo. Večna postava Gospodova je, da Bog svoje ljube s križi obiskuje. — Ako torej trpljenje pride v tvojo hišo, spomni se najsvetejše hiše, ki jo je kedaj solnce obsevalo in pomisli, da je bilo tudi tamkaj trpljenje doma. Revščina jo je stiskala; smrt jo je našla, ker je njenega oskrbnika in varuha sv. Jožefa pokosila; solze britke žalosti so jo rosile, ko jo je zapustil Jezus, njeno solnce, da je šel med svet učiti in umreti. To premišljuj in bodeš potolažen.

Predragi v Kristusu! glejte, taka vam je bila hišica v Nazaretu in v nji presveta družina. Ogledujte se v njo vsi očetje in matere, gospodarji in gospodinje, otroci in posli, potem bo tudi vaš dom, vaša hiša — hiša molitve, strahu božjega, svete ljubezni in dobrotljivosti; potem boste z veseljem se trudili za vsakdanji kruh, potrpežljivo prenašali trpljenje in v vaših hišah bo kraljevala ljuba zadovoljnost. Kadar vas pa enkrat iz nje ponesó na tiho pokopališče, takrat vam bo izhod iz doline solz in vhod v hišo večnega miru in veselja. Amen.

Ljud. Škufca.

2. Popotniki smo.

Vstani, in vzemi Dete in njegovo mater, in pojdi na izraelsko zemljo, ker pomrli so, ki so iskali dušo Deteta. Mat. 2, 20.

A. 1. Mnogo imamo nadlog in težav . . . tudi v novem letu nam jih manjkalo ne bo . . . Voljno in veselo trpimo, ako lepe izglede pred seboj vidimo . . .

2. Zato nam sv. katoliška cerkev pred oči stavi presvete osebe, ki so tudi morale trpeti, namreč: sv. Jožef, ljubi Jezus in mila Marija . . . Pa angelj je prišel klicat nazaj domov: *Vstani, in vzemi Dete in njegovo mater, in pojdi na izraelsko zemljo, ker pomrli so, ki so iskali dušo Deteta.* (Mat. 2, 20.)

3. Prelepi nauki: Tudi pobožni morajo trpeti . . . Angelj božji jih vodi . . . Mi smo popotniki . . . pa smo srečni, če povsod s seboj jemljemo dete Jezusa in njegovo mater Marijo. Pomislimo torej danes: naše popotno življenje: 1. Popotniki smo, 2. kam potujemo.

B. 1. Komaj smo začeli novo leto 1891, in že imamo danes četrti dan . . . Hitro nam tečejo dnevi naše mladosti . . . moštva . . . starost se bliža . . . α) Sveto pismo nam to naše popotno življenje mnogokrat opisuje: *Kakor ladja na morju brez tira . . . tica v zraku brez sledi . . . pušica brez traka.* (Modr. 5, 10—13.) In zopet: *Kakor dim . . .* (Jak. 4, 15.) *Bil bi, kakor bi me ne bilo, iz krila prenesen v gomilo.* (Job. 10, 19.) *Beži kakor senca.* (Job. 14, 2.) Zato nas pa tudi sveti apostol Pavel prelepo opominja: *Saj nimamo tukaj stalnega mesta, temuč bodočega iščimo.* (Hebr. 13, 14.)

Ker smo torej popotniki, β) si ne smemo preveč teže nakladati . . . posvetne skrbi . . . Hitri popotnik doma pusti nepotrebne reči

ali zavrže . . . le najpotrebnejše nese tesno povezane s seboj . . . Zato sveti apostol Pavel uči: *Nihče, kateri se za Boga vojskuje, se ne zapleta v časna opravila, da dopada njemu, od katerega je najet.* (II. Tim. 2, 4.) Angelj božji tudi nam pravi, kaj bi saboj vzeti morali . . . *Vstani, in vzemi Dete in njegovo mater.* (Mat. 2, 20.)

2. Kam pa tedaj potuješ, dragi popotnik? Sv. Duh nam kaže cilj našega potovanja, govoreč: *Človek gre v hišo svoje večnosti.* (Prid. 12, 5.)

a) V hišo nesrečne večnosti jih največ potuje: *Ljudstvo se je vsedlo jest in pit in so vstali igrati* (I. Moz. 32, 6), pa so bili pogubljeni (I. Cor. 10, 7.), ker so malikovali. V Lundu je železniški vlak prek mosta padel v Tajo . . . popotniki vtopljeni. (*Graz. Volksblatt* 1880 št. 1.) Še strašnejše se vozi grešnik in drdra po gladki stezi hudobije . . . se prevrže v brezdno večnega ognja — v gorečo hišo svoje večnosti. Jezus sam pravi: *Poberite se spred mene, pogubljenjenci! v večni ogenj.* (Mat. 25, 41.)

Nesrečni popotnik! kam tako letiš? Stoj! obrni se v novem letu. Tvoj angelj ti veleva: *Vstani, in vzemi Dete in njegovo mater . . . in idi:*

b) v hišo srečne in prevesele večnosti — nebesa; so tudi za tebe pripravljena . . . za vse . . . Sicer mala truma na tej stezi. (Mat. 7. 14.) Malo je izvoljenih . . . (Mat. 22, 14.) Mogoče se zveličati: vzeti moramo Dete in pa mater Marijo Devico s seboj. α) križ zatajevanja . . . β) čislo ali rožni venček . . . presv. rešnje Telo . . . obhajilo . . . popotnico. K temu nas opominja naš angelj varuh, govoreč tudi nam: *Vstani, in vzemi Dete in njegovo mater, in pojdi na izraelsko zemljo, ker pomrli so, ki so iskali dušo Dete-ta.* (Mat. 2, 20.)

C. Sv. Jožef je bil srečen v svojem potovanju . . . povesod je angelj hodil poleg njega . . . srečen je bil ob smrti . . . ker je poleg sebe imel dete Jezusa in mater Marijo . . . Vzemimo tudi mi danes ljubo dete Jezusa in blaženo mater Marijo . . . tako bomo srečno potovali . . . in prišli v hišo vesele večnosti. Amen.

Simon Gaberc.

Praznik razglašanja Gospodovega.

I. Darovi Modrijanov v rokah posvetnjakov.

Odpri so svoje zaklade ter mu darovali zlata, kadila in mire.

Mat. 2, 11.

V neznatnem kraju sicer rodil se je naš Zveličar, pa vender so hitro in daleč zasijali žarki tega „solnce pravice“. Kajti ne le pastirji iz bližnje okolice betlehemske, marveč tudi iz daljnih jutrovih dežel prihiteli so, po milosti božji razsvitljeni in po čudni zvezdi peljani, Modrijani, da počasté novorojenega Kralja. Radovoljno so sledili ti možjé svitli zvezdi tje v daljni Betlehem, skrbno v Jeruzalemu popraševali po novorojenem Kralju, in prišedši v Betlehem popadali so pred Detetom božjim na svoje obraze darujoč mu zlata kot Kralju nebes in zemlje, kadila kot pravemu Bogu in mire kot pravemu človeku. — Mesto kraljeve palače vidijo revno votlino, mesto pozlačene postelje priproste jasli, mesto dragocenih blazin navadno slamo, mesto božjega veličastva neznatno človeško dete; toda pogled na toliko revščino ne omaja vere svetih mož, po milosti božji razsvitljeni ponižno molijo v tem šibkem Detetu svojega vsemogočnega Boga. — Darovi, katere so poklonili Detetu božjemu, niso bili gledé na Boga nič posebnega; kaj je namreč Bogu vse zlato, kaj vse kadilo in mira? Vendar pa je Bog rad sprejel te darove ter jih posvetil, zato ker so bili z dobrim srcem njemu v čast podarjeni. Iz tega pa se je nam učiti, da so tudi priprosti darovi Bogu prijetni, ako jih prinesemo s pravim namenom, namreč da bi po njih Boga čistili. Denašnji svet ima mnogo reči, ki bi jih lahko Najvišjemu v dar prinesel, tako posvetil ter sebi v dušni prid obrnil; svet ima mnogo zlata, kadila in mire, toda ne za Boga, ne za njegovo čast, ne za zveličanje neumrljive duše. Čemu torej rabi svet te darove? Bogu v nečast, svoji duši v večno pogubo! Koliko je na tem resnice, hočemo danes premišljevati v imenu Jezusa in Marije!

I. a) Vse stvari na svetu imajo edini ta namen, da spričujejo veličastvo božje; človek pa, ki je od Boga postavljen gospodar vseh družih stvari na svetu, moral bi vse te stvari rabiti Bogu v čast in tako v dosego svojega zadnjega namena, t. j. večnega življenja. Kaj pa dela posvetni človek s temi darovi božjimi? Mnogo zlata, veliko bogastva ima svet, in kaj dela ž njim? ga mar poklada Bogu

na altar? Ne! marveč na svoj altar ga poklada, mesto Bogu daruje ga satanu, mesto v svojo večno srečo ga rabi v svojo večno pogubo! — Tam vidim stati človeško podobo, ki nepremakljivo zrè v pred njo nakopičeni denar. Zdi se mi, kakor da čujem prihajati težke vzdihne iz tega kupa zlata in srebra; ti vzdihni mi pravijo, da je bil ta denar po vnebovpijočih krivicah vkup zgrabljen; zdi se mi, da vidim ta denar omadežan s krvavimi solzami ubogih vdov in sirot, katerim je brezsrčni skopuh z nečloveško neusmiljenostjo vzel zadnji vinar ter jih pustil v največji revščini, da glada in mraza poginejo! Toda skopuhovo oko ne vidi nič, kakor blesk zlata in srebra, njegovo uho ne čuje nič, kakor evenk denarja, njegovo srce ne čuti nič, kakor radost, da sme zrèti v kup bogastva. To je njegova edina sreča, to njegovo veselje, to njegov bog, katerega moli, katerega nosi vedno v srcu in mislih. — Vidim družega človeka, ki nima mirú ne po dnevu, ne po noči; nezadovoljnost se mu bere na obrazu, revščina pozna na obleki. Strašne, bogokletne besede mu vrejo iz ust; on proklinja svoje uboštvo, proklinja ljudi, katerim se godi bolje kakor njemu, proklinja tudi Boga, ki mu je naklonil revni stan. Strast in želja po bogastvu mu ne dasta pokoja, noč in dan tuhta, po kateri poti bi hitreje in lažje dospel do premoženja; in morda zadnji vinar, ki ga še premore, nese shranit na neki kraj, kjer mu dajo zato kos papirja s tremi številkami, to je še njegov edini up. — Predragi v Gospodu! ta siromak in oni bogatin, zamišljen v kup svojega bogastva, oba molita zlatega malika, eden v dejanju, drugi v želji, in tako kratita oba Bogu dolžno čast: prvi zato, ker ne rabi svojega imetja v čast božjo, v pomoč siromakom, drugi zato, ker vedno hrepeni le po denarju, mesto da bi potrpežljivo prenašal svojo usodo ter si tako nabiral zakladov za večno življenje. Tako nespametni svet moli zlato, mesto da bi z zlatom častil Boga, ki je vse iz nič vstvaril.

b) Svet ima zlato in čemu ga rabi? Da zadovolji ž njim svojo pregrešno poželjivost, da nasiti svoje strasti. Vidim težaka, kako ves teden dela v potu svojega obraza; v njegovem revnem stanovanju čujem mili jok stradajočih otrok, katerih uboga mati, sama gladna, ne more utolažiti. Pride konec tedna, pa očeta ni domu, da bi prinesel lačni družini košček kruha. Zapravil je neusmiljeni oče težko prisluženi denar za škodljivo pijačo, zapravil ga v nesrečni igri. Vest ga peče, jeza mu kuha v srcu, bogokletne besede mu bruhajo iz ust, in njegova neusmiljena roka se dviga nad plakajočimi otročiči in revno materjo, mesto da bi jim dala kruha, da si potolažijo glad. — Tako se z denarjem skrunijo Bogu posvečeni dnevi, tira hudobnež

v večno pogubo svojo lastno dušo in duše drugih ljudi, duše, ki so bile rešene z necenljivo Krvjo Jezusa Kristusa! — Naj vam, preljubi v Gospodu! še povem, kako mnogi ljudje darujejo zlató svoji meseni poželjivosti, kateri služijo po nagnjusnih grehah ter tako skrunijo v sebi tempelj sv. Duha, kradejo mladini najkrasnejšo cvetlico, nedolžnost, ter jo tirajo v časno in večno pogubo? — Naj vam mar povem, kako neka vrsta ljudi daruje zlató le za svoje telo, katero na vse mogoče načine lepotiči, da li pa ima neumrljiva duša belo obleko sv. čistosti in modro obleko krščanske ponižnosti, zato se ne briga? — Naj vam mar povem, kako nekateri ljudje le od veselice do veselice letajo, se po plesih sučejo? Glejte, predragi! tako daruje svet zlató ne Bogu, marveč satanu!

c) Svet ima zlató in ga daruje krivici. Kdo, preljubi, ne pozna pregovora: „denar svetá vladar“? Za denar se dobi vse, za denar se stori vse na svetu. Za denar pokliče brezvestni hudobnež na pričo večno Resnico v krivi prisegi; za denar se skriva vkradeno blago ter se pomaga bližnjemu delati škodo; za denar se slepari in obrekuje; za denar se zanemarja služba božja ob nedeljah in praznikih, za denar se prodajajo in kupujejo najsvetejše pravice; za denar se raztrgajo najsvetejše vezi; za denar zakolje hudobnež svojega dobrotnika, za denar umori nečloveški sin svojega očeta! Kaj hočete več, predragi kristijanje! Tako daruje svet svoje zlató. — Ti pa, duša krščanska! vem, da nisi taka, zato pa pošiljaj svoje vzdihе k prestolu milosti božje, da se usmili teh nesrečnih zaslepljenih stvari; in ako ti je radodarna roka božja podelila posvetnega premoženja, rabi ga po zgledu Modrijanov Bogu v čast, v zveličanje svoje in duše svojega bližnjega!

II. a) Kadilo, katero so darovali Modrijani Detetu božjemu, pomeni molitev; kakor se dviga dim kadila proti nebu, tako naj bi puhtela iz naših sre goreča molitev k prestolu milosti božje. — Kakó pa svet spolnuje to sveto dolžnost? Napuh in ošabnost, ta podedovani greh človekov, se povsod šopiri ter hoče s svojimi široko razpetimi perutami pokriti vso čast in hvalo ter jo sebi prihraniti. Kdo je tako mogočen, kakor jaz? pravi ošabni bogatin, ki noče poznati Gospoda nad seboj. Kdo je meni kos v govorjenju? se hvali drugi, kdo tako učen in prebrisan, kakor jaz? se baha tretji, ki je morda kedaj v življenju videl katero knjigo; kdo je tako čvrstega in lepo vzraščenelega telesa, kakor jaz? si misli ta ali oni. So celó neki ljudje, ki želé biti hvaljeni in češčeni vsled svoje navidezne pobožnosti! Nobeden teh ne prižiga kadila Bogu, marveč sebi, zato ker ne iščejo

časti božje, ampak svojo. Ker pa prazen klas svoj vrh najbolj po koncu drži, zato dvigajo tudi ošabneži, ki so po duhu praznemu klasu podobni, visoko svojo glavo ter zaničevaje zrejo na osebe, ki po njihovi misli stojé globoko pod njimi, zato ker še verujejo v enega Boga, ter se ravnaajo po naukih sv. katoliške cerkve. Taki ošabni brezverci, kakoršnih je žalibog prepoln denašnji svet, seveda ne morejo trpeti, da se prižiga Bogu kadilo molitve, da se opravlja javna služba božja, da se podučuje v šoli in cerkvi krščanski nauk, da se izrejajo otroci po božjih in cerkvenih postavah! In zakaj ne? zato ker hočejo veljati le oni za prve osebe, zato ker hočejo, da bi vsi le nje častili in slavili kot največje učenjake in pospeševalce prave omike in blagostanja človeške družbe! Takih ljudi med vami, predragi, ni, zato ker takšni ljudje v cerkev ne hodijo; toda ako bi imeli priti ž njimi v dotiko, ogibajte se jih kakor strupenega gada, da vas ne okužijo s strupom svojega brezverstva ter vam ne ukradejo druzega bisera, svete vere. Iz njihovih dejanj, iz njihovega življenja lahko spoznate, da so lažnjivi preroki, ki prav plitvo mislijo in kjer morejo, kažejo svojo puhlost in brezvernost.

b) Svet ima kadilo ter ga prižiga v čast tistim, od katerih kaj pričakuje, in tolika večja mera kadila se potrosi in toliko bolj pogostoma se prižiga, kolikor več se pričakuje od tistega, kateremu ta čast velja; da li je te časti vreden ali ne, za to ne vpraša svet, za resnico se ne zmeni, da ima le on časní dobiček. Koliko lepih, pa praznih besed, koliko nizkih poklonov, koliko hvalisanja, koliko postrežljivosti in navidezne prijaznosti skazujejo prilizovalci tistemu, od katerega pričakujejo dobička! Ko pa mine nada dobička, zginila je v trenutku vsa prijaznost in ljubeznjivost ter se umaknila jezi, sovraštvu in obrekovanju! — Kadilo prižiga svet ljudem, ki se odlikujejo po svojem razumu, po spretnosti, bogastvu, imenitni službi. Pravično je sicer, da bolj častimo take ljudi, ki se odlikujejo po svoji učenosti in svojem stanu; pravično pa ni ljudem skazovati tako čast, kakoršne ne zaslužijo, kakor to dela današnji popačeni svet: on se uklanja svojim privržencem in ljubljencem, ki se ne odlikujejo po globoki učenosti, pač pa po svoji brezbožnosti in neizmerni častihlepnosti, uklanja se jim kakor bogovom ter jih v zvezde kuje, dasi so mnogokrat slabši od priprostega rokodelca ali kmeta, ki je še ohranil sveto vero in po njej tudi živi.

Tako, glejte predragi, zažigajo posvetnjaki kadilo časti le sami sebi ali svojim privržencem, ki te časti niso vredni; Boga pa, naj-

višjega Gospoda zemlje in nebes, kateremu edinemu grè vsa čast in hvala, Boga zaničujejo taki ljudje!

III. a) Tretji dar, katerega so prinesli Modrijani novorojenemu Zveličarju, je bila mira. Mira je bilo mazilo, s katerim so mazilili trupla mrličev, torej pomeni umrljivost, trohljivost; spominja nas pa tudi trpljenja, kateremu je podvrženo človeško telo v življenju, spominja nas ostre pokore, katero moramo delati za svoje grehe. Kaj dela svet, kaj delajo posvetni ljudje s to miro? Zlato in kadilo hoče imeti svet vse za-se, mire se pa boji, trpljenje odganja od sebe, pokora mu ne diši. Pokora in trpljenje, to ni za nas, govore nespametni posvetnjaki, to prepustimo radi redovnikom in pobožnim dušam, ki mislijo, da si bodo s tem nebesa prislužile; nam pa je svet kraj veselja in radostnega življenja, naša nebesa so, uživati v polni meri sladnosti življenja. Kaj treba nam pokore, saj nimamo grehov, ubili nismo nikogar, ukradli tudi nič; s smrtjo že tako vse mine, čemu bi si torej grenili življenje z nepotrebno pokoro? Kaj nam sveti zakramenti, kaj sv. maša, kaj post in molitev? to je še za stare ženice in neumne pobožnjake, ne pa za nas, učene, premožne ljudi. Kaj nam duša? saj je menda ni — kaj življenje po smrti? kdo je od tam prišel nazaj povedat, kakó je tam? kaj sodba in pekel? to so izmišljotine, s katerimi nas hočejo duhovniki strašiti in slepiti, zato da bi nad nami gospodovali! Tako govoriči in vpije popačeni svet ter kaže na svojo brezversko omiko, v kateri se blišči blizo tako, kakor se sveti črno oglje v nočni tmuni; zakaj v temi tava svet in v temi hoče ostaniti, zato ker se boji luči resnice; resnice ne ljubi in zato je ne verjame rad, resnice se boji in zato se skriva pred njo v temo laži, strah ga je pred pravično roko božjo, zato pravi, da je ni. Toda Bog, katerega usmiljenost nima števila in čigar dobrotljivosti je neskončen zaklad, čaka in prizanaša; slednjič pa potrka tudi pri hudobnem posvetnjaku na vrata blede smrt ter pravi z resnim, mozek in kosti pretresujočim glasom: „Prijatelj! dovolj si živel in se veselil na tem svetu, poslovi se na večno od svojih radosti!“ Veseli grešnik obledi, groza ga prešine, sedaj začne resno misliti, da je mogoče vendar resnica, da ima tudi on neumrljivo dušo, da je po telesni smrti na drugem svetu večno življenje, da je pravični Bog, ki dobre v nebesih plačuje, hudobneže v peklju kaznuje; sedaj spregleda in v tem groznem pogledu prestrašen zavpije: „Torej sem se jaz zmotil!“ Tedaj bi rad poravnal, kar je v življenju zakrivil, tedaj bi rad videl poleg sebe rešilnega angelja v podobi katoliškega duhovnika, katerega se je prej ogibal kot najbolj strašne pošasti,

katerega je prej zaničeval kot najostudnejšo stvar na svetu, tedaj bi rad sprejel sv. zakramente, katere je prej preklinjal, tedaj bi se rad spravil z Bogom, s katerega se je prej norca delal! — toda — neskončna je res usmiljenost večnega Boga, in človek jej ne sme staviti mej, — toda kolikokrat se uresniči pregovor: „Kakoršno življenje, takošna smrt!“ Brez Boga je živel grešnik v posvetni radosti, brez Boga zapusti svet v smrtni britkosti!

b) So pa drugi posvetni ljudje, ki morajo tudi v življenju nehoté prenašati duh mire, toda le z veliko nevoljo in jezo prenašajo ta duh ter si tako sami vedno bolj polnijo kelih trpljenja in britkosti, ker kolikor bolj se ga branijo, tem težje jih stane iz njega piti, in izpiti ga morajo vendar do dna. — Kakor rad pa bi se tak posvetni trpin iznebil tega keliha bridkosti, tako radodaren je ž njim proti drugim, posebno proti svojim neprijateljem, katerim polni življenje z miro žalosti, kjer in kakor more; zakaj krščanska ljubezen, ki enako objema prijatelja in sovražnika, je svetu neznana; ne ljubiti, ampak sovražiti je treba neprijatelja, tako uči popačeni svet, ne mu dobro storiti, ampak maščevati se nad njim, kjer se prilika ponudi. Tako se brani svet mire ter jo drugim vsiljuje. — Toda motiš se, o človek! ako misliš, da se bodeš na tem svetu oprostil trpljenja, katero si si sam ali ti ga je naložil Bog za tvoje grehe, nosil ga bodeš, rad ali nerad, do smrtne ure, in takrat se bode spremenilo, ako ga bodeš voljno prenašal iz ljubezni do Boga, v večno veselje, ako pa z jezo in sovraštvom do Boga, v večno trpljenje.

Tako torej, predragi v Gospodu! rabijo posvetni ljudje zlato, kadilo in miro, rabijo za-se, rabijo za druge, le Bogu, kateremu edinemu bi jih morali darovati, njemu jih darovati nočejo; nočejo mu darovati zlata, ker ga ne spoznajo kot svojega vsemogočnega Gospoda; nočejo mu darovati kadila, ker hočejo biti sami česčeni; nočejo mu darovati mire, ker bi radi le v zadovoljnosti in veselju živeli. Ako pa imenujemo m o d r e one sv. može, ki so Bogu darovali zlato, kadilo in miro, kakšni so pač posvetni ljudje, ki ravnajo ravno nasprotno? Nespametni so in neumni! Hočeš torej ti, o kristijan! ki si od svetega Duha prejel dar modrosti, držati z neumnim svetom, hočeš tudi ti darove, katere si od Boga dobil, tako rabiti, kakor jih rabi nespametni svet, da Boga ž njimi razžali, sebi in drugim pripravlja večno pogubo? Ne! marveč ravnaj se po izgledu svetih Modrijanov ter daruj zlato, kadilo in miro svojemu Zveličarju. Njemu, kot svojemu najvišjemu Kralju, daruj svoje posvetno premo-

ženje, rabi ga v čast božjo, v zveličanje svoje duše, v pomoč svojemu bližnjemu. Njemu, kot svojemu vsemogočnemu Bogu, daruj kadilo molitve in češčenja, odpravi od sebe vso ošabnost ter obleci obleko krščanske ponižnosti. Njemu, kot pravemu človeku, daruj miro svojih nadlog in bridkosti, vsa svoja spokorna dela; nosi voljno in potrpežljivo svoj križ za Kristusom, ker le po tem potu bodeš dospel v večno veselje! — Ti pa, o Gospod! sprejmi milostljivo od nas te darove in dodeli, da po njih dosežemo večno plačilo. Amen. IV. Slavec.

2. Podoba s petimi kralji.

Kadar je bil Jezus rojen v Betlehemu na Judejskem v dnevih kralja Heroda, glej! prišli so Modri z Jutrovega v Betlehem. Mat. 2, 1.

Velikega pomena je današnji praznik gledé na življenje Jezusovo, in za zgodovino naše sv. vere. Imenuje se praznik razglašenja Gospodovega ali sv. treh Kraljev, ker so trije Modri, sicer Kralji imenovani, razglasili dete Jezusa za Kralja in Odrešenika. Ta dan so bili po treh Modrih pogani poklicani k Jezusovi veri. In da se bode vam vse to prav globoko vtisnilo v vaše duše, zamislite se sedaj z menoj vred prav živo v čase Jezusovega rojstva! Podajte se z menoj v duhu tjekaj v glavno mesto judovsko, v kraljevi Jeruzalem!

Ravnokar so prišli v kraljevo palačo trije nenavadni možje v bogati opravi, ki vprašajo kralja Heroda: *Kje je kralj Judov, ki je rojen?* Herod, ves iznenaden vsled takega vprašanja, dá to reč preiskati. Toda njegovi učenjaki mu naznanijo pretresljivo novico, da je v Betlehemu rojen Kristus.

Kdo se ne čudi vsemu temu? Tujci iz oddaljenih deželá pridejo domačinom naznanit, da je rojen njihov kralj! Zares, znamenita podoba je to: Trije kralji poprašujejo pri četrtem, kje je rojen peti kralj. In tega petega kralja gredó oni trije kralji molit ter mu darovat.

Oglejmo si danes to podobo s petimi kralji nekoliko bolj od blizu. Da bo vsa reč bolj pregledna, obrnimo svoje oko najprej (I.) na tri pozemeljske kralje, ki so prišli z Jutrovega, potem (II.) na novorojenega nebeškega Kralja in slednjič (III.) na satanskega kralja Heroda.

Ti pa, novorojeno dete Jezus, pokaži nam vse te kralje v pravi luči!

Znamenito je, kakó nas sv. Matevž opozarja precej v začetku današnjega evangelija na važne dogodke, ki nam jih hoče popisovati.

1. *Glej*, pravi evangelist, *glej! prišli so Modri z Jutrovega v Jeruzalem rekoč: Kje je kralj Judov, ki je rojen? Zakaj videli smo njegovo zvezdo na Jutrovem, in smo ga prišli molit.*

1. Zvezda je vodila sv. tri Kralje ali prav za prav: vodilo jih je njih verno srce. Zakaj videli so zvezdo tudi drugi, toda le trije Modri so jo opazovali pazljivo in dali so se nagniti po notranjem glasu milosti božje, da so se res napotili za njo. Morebiti se jim je odhajajočim še marsikdo posmehoval, toda vera, da mora to biti tista zvezda, ki oznanuje tako željno pričakovanega Izveličarja, ta vera jim je dajala pogum. Ni se jim bilo lahko ločiti od svojih družin, tudi pot je bila jako težavna, vendar sila žive vere je bila v njih srcih še večja. In ko pridejo blizu Jeruzalema, ko se jim zvezda skrrije, ko mesto najdejo v navadnem stanu. ljudstvo brez prazničnega veselja: ali jim ni morala vsa vera začeti upadati? Da, ne bilo bi čudno, toda bili so *trdni v veri*. Ker oni vere ne zapusté, zato jih vera srečno vodi in pripelje k zaželenemu cilju.

S tako vero v srecu moramo tudi mi hrepeneti po Jezusu, živa vera tudi nas gotovo pripelje k Jezusu. Zato jo kažimo v besedi in dejanju po izgledu sv. treh Kraljev.

2. Kako pa so pokazali sv. trije Kralji svojo vero z besedo? S tem, da so v Jeruzalem prišedši kar naravnost vprašali po novorojenem kralju. Koliko poguma je bilo treba k temu! V tuji deželi, v kraljevem mestu poprašujejo po novorojenem kralju, o katerem pa nihče ne vé. Od ust do ust širi se to popraševanje po mestu, na kraljevem dvoru pa so seveda najbolj osupnjeni. Nadležna skrb se loti Heroda, kaj bo, če se je zares rodil kak kralj v njegovi deželi. Vélikim duhovnom in pismarjem se sitno zdi, da jih hočejo tujei podučevati v starih prerokbah in več vedeti, kot oni domačini in zvedeni modrijani. Ljudstvo jeruzalemsko, temu pa kaj takega še celó ni hotelo v glavo. Trije Modri pa strahu pred ljudmi ne poznajo; kar imajo v srecu, to povedó naravnost. *Videli smo, pravijo in smo prišli*, naznanite nam le, kje da je!

Kristijan! Morebiti si bil že kdaj priča, ko je hudoben jezik napadal sv. vero, ali tiste zasmehoval, ki natanko po njej živé: ali si odprl takrat svoja usta, da se potegneš za vero? Ali nisi iz strahu pred ljudmi takrat molčal? Imej pri takih priložnostih pred očmi sv. tri Kralje; glej, ti so pokazali svojo vero z besedo, razodeli so jo tudi v d e j a n j u.

3. Le poslušaj! Ko trije Modri zvedó, kje je Kristus rojen, in se jim zvezda spet prikaže, podajo se za njo v Betlehem. Tam pa, pravi sv. pismo, *so šli v hišo, in so našli Dete z Marijo, njegovo materjo, (predenj) padli in ga molili, in so odprli svoje zaklade, in mu darovali zlata, kadila in mire. In ko so v spanji prejeli odgovor, ne vračevati se k Herodu, vrnili so se po drugem potu v svojo deželo.* Darovali so zlata nebeškemu Kralju, kadila so darovali Bogu in mire Odrešeniku v človeški podobi. Imajo pa ti darovi še drug skrivnostni pomen. Z zlatom so izrazili svojo ljubezen, s kadilom udano pobožnost, z miro pokorščino in z atajevanje. Sv. Bonaventura pripoveduje, kako so se potem še pogovarjali z Marijo, jej pripovedovali o nagibu svojega potovanja in kaj se jim je na potu pripetilo. Marija pa jim je razodela skrito velikost svojega Sina, ki jih je tako ljubeznivo pogledoval.

Kristijan, daruj tudi ti danes in vse dni svojega življenja svojemu Stvarniku zlatá prave krščanske ljubezni, ki se razteza na Boga in na bližnjega. Daruj mu kadila s tem, da boš njega imel pred očmi vsak čas. Mire mu tudi daruj s tem, da zapustiš grešno pot in se ne vrneš več med hudobne ljudi, nazaj v zapeljivi Jeruzalem. Poslušaj svojo vest, zvesto spolnuj vse božje in cerkvene zapovedi in vadi se v spokornosti. Vse to te bo slednjič pripeljalo v tvojo deželo, v nebesa, kamor je privedlo tudi sv. tri Kralje. Njih trupla so sedaj v Kolinu, do srede 12. veka pa so bila več stoletij v Milanu.

II. Od pozemeljskih kraljev obrnite sedaj svoje oči na nebeškega Kralja, kateremu so prišli ti trije možje skazat največjo čast. Da je Kristus t. j. Maziljenec rojen v Betlehemu, najdejo Herodovi pismouki naznanjeno v sv. pismu z besedami: *In ti, Bellehem, zemlja Judova, nisi nikakor najmanjši med vojvodi Judovimi, zakaj iz tebe bo prišel vojvoda, kateri bo vladal moje ljudstvo Izrael.* Ni čuda, da se na nebu in na zemlji godé tako skrivnostne reči zavoljo njega.

Kot vojvodo ali kralja so pričakovali Mesijo že vsi preroki, opevali so tudi njegovo veličastvo in obsežnost njegovega kraljestva. Kako lepo se ozira sem prerokovanje Izaijevo v današnjem berilu, pa tudi nekateri psalmi, (n. pr. psalm 44.): *Tvoj sedež, Bog! je od vekomaj do vekomaj, palica tvojega kraljestva je palica pravice.* In zopet psalm 1.: *Bog, daj kralju svojo sodbo, in svojo pravico kraljevemu sinu, da sodi tvoje ljudstvo po pravici.* In dalje: *Kralji iz Tarsa in otoki mu bodo daril dajali; kralji Arabljanov in iz Sabe darov prinašali. In molili ga bodo vsi kralji zemlje; vsi narodi*

mu bodo služili. Tudi nadangelj Gabrijel je oznanil Mariji, da bode rodila kralja: *Gospod Bog mu bode dal sedež Davida, njegovega očeta, in bode kraljeval v hiši Jakobovi vekomaj, in njegovemu kraljestvu ne bode konca.* (Luk. I. 32.) In ta po prerokih prerokovani, po Gabrijelu oznanjeni Kralj vseh kraljev je pokazal tudi sam v svojem življenju, da je res nebeški Kralj. Zapovedal je morju in vetrovom, zdravil je neozdravljive bolezn, pokorna mu je morala biti celó smrt in hudobni duhovi. Taisto je tudi sam priznal pred Pilatom, ki ga je vprašal: *Ali si ti kralj judovski? Jezus mu je rekel: Ti praviš.* (Mat. 27, 11.) Pa pristavil je: *Moje kraljestvo ni od tega sveta.* (Jan. 18, 36.) Vendar ga Judje nočejo prav razumeti, zato mu postavijo na Golgati križ kot kraljevi sedež in na vrhu napišejo: *J. N. K. J.* Da je Jezus nazarenski res Kralj, potrdil je tretji dan s svojim vstajenjem in slednjič s svojim vnebohodom. In sedaj sedi kot Kralj slave in resnice, milosti in ljubezni na desnici svojega Očeta in vlada vesoljni svet. Kličimo mu torej z aposteljnomo in s cerkvijo: *Kralju pa večnosti, neumrljivemu, nevidnemu, samemu Bogu bodi čast in slava vse vekomaj!* (I. Tim. 1, 17.) Oj, dajmo čast, dajmo slavo nebeškemu Kralju, čegar rojstva na ta svet nas opominjajo božični prazniki. Kakor trije Modri na današnji dan v Betlehemu, tako poklekimo tudi mi pred-nj pred tabernakeljnomo, kjer živi taisti Jezus, Bog in človek skupaj. Saj nam vedno kliče: *Pri meni je bogastvo in čast, da jih obogatim, kateri me ljubijo.* (Preg. 8, 18. 21.)

Dà, kristijani, Jezus obogati nje, kateri se mu hodijo klanjat v presv. zakramentu, kakor je tudi sv. trem Kraljem takrat bogato povrnili njih darila. Neki pobožen pisavec namreč razlaga, kaj so trije Modri takrat prejeli od nebeškega Kralja. Za zlato jim je dal čudno modrost, ki jih je vpeljala v prevzvišene skrivnosti sv. vere, da so jo mogli oznanovati tudi drugim. Za kadilo so prejeli dar presrečne pobožnosti in svetosti. Zamena za miro pa je bila ljubezen do križa, do trpljenja.

III. Na podobi, kjer smo opazovali sedaj tri pozemeljske kralje in nebeškega Kralja, oglejmo si slednjič še s a t a n s k e g a k r a l j a Heroda. Na tej podobi nam dela on senco.

Odkar je satan premagal prve stariše, ni še nikdar zapustil svetá. Kakor senca plazi se povesod za lučjo. Sedaj nastopi kot zalezujoča in podpihujoča kača s skritim strupom, sedaj spet kot *rjoveč lev, kateri išče, koga bi požrl.* (I. Petr. 5, 8.) Dà, celó ob Kristusovem rojstvu si je dal nekaj opravit. Kralj Herod je njegov pooblaščenec. Le opazujte ga!

Herod je golo nasprotje v primeri s tremi Modrimi. Ti spoznajo v daljavi Izveličarja, on se mu v bližini odtegne. Veselo oznanilo, ki ga prinesó trije Kralji z Jutrovega, prestraši kralja Heroda. Na videz se kaže sicer prijaznega, v srečo pa je grd hinavec, ki se boji le za svojo posvetno čast. Poslušajte ga, kakó govori trem Modrim: Pojdite in skrbno vprašajte po Detetu, in kadar ga najdete, pridite mi nazaj povedat, da tudi jaz grem in ga molim. Pa že ima v srečo peklenski načrt — otročji umor. Sv. Fulgencij kliče: *Kri nedolžnih otrok, ki si jo krvoločno prelil, priča, kaj si prav za prav hotel z Detetom.* Sv. Matevž pripoveduje dalje: *Ko je tedaj Herod videl, da je od Modrih zapeljan, razsrdil se je silno, in je poslal in pomoril vse fantiče, kar jih je bilo v Betlehemu in v vseh njegovih pokrajinah, po dve leti in manj starih, po času, ki ga je bil izprašal od Modrih.* Ali to dejanje ni zares doma iz pekla?

Božja vsevednost in previdnost pa je tudi tukaj, kakor vselej, zmagala nad peklom. Sveta družina je ubežala srečno v Egipt. Herod pa je še pred letom dni umrl v nepopisnih bolečinah, obupan in obnorel.

V grehih boste umrli (Jan. 8, 24.), zažugal je Jezus onim, ki se trdovratno ustavljajo resnici. Tu pa vidimo strašni konec, ki mora zadeti tiste, kateri milosti božje zlorabijo. In kaj je navadni vzrok temu? Strast človeka zapelje tako daleč, da postane že na tem svetu popoln suženj satanov. Kako potrebno je torej, kristijan, da si prizadevaš vsako strast zatreti že v kali.

Ozri se, ljubi kristijan, še enkrat na podobo s petimi kralji! Kolika različnost, koliko nasprotje je na njej! Pohlevno počiva tam nebeški Kralj v materinem naročju. Trije kralji se mu poklanjajo, en kralj pa je njegov smrtni nasprotnik. Ti pa, ki ogleduješ to podobo, kdo si ti?

Glej, tudi ti si kralj, kralj za ta in oni svet, kralj, ker si kristijan. Sv. Peter te imenuje *kraljevega*, če imaš svoje počutke, nagnjenja in strasti v svoji oblasti. (I. Petr. 2, 9.) Saj se pač kristijan biti ne pravi nič drugega, kot gospodovati, kraljevati sam nad saboj, bojevati se s skušnjavami in odpraviti grešne priložnosti. Zato si bil, kakor nekdanji kralji, maziljen pri sv. krstu in pri sv. birmi. Kristijan biti se pravi, po izgledu sv. treh Kraljev svojo vero kazati v besedi in dejanju, in resnico voljno sprejemati. Kristijan biti se pravi, s sv. tremi Kralji vred postati Kristusov naslednik v življenju

in enkrat njegov sodeložnik v nebeškem kraljestvu. Saj tudi tebi, kristijan, velja, kar je obljubil nebeški Kralj aposteljnomo: *Resnično vam povem, da ob prerojenju, kadar bo Sin človekov sedel na sedežu svojega veličanstva, boste tudi vi, kateri ste šli za menoj, sedeli na dvanajstih sedežih, in sodili dvanajstere Izraelove rodove.* (Mat. 19, 28.) Amen.

Val. Bernik.

Prva nedelja po svetih treh Kraljih.

I. Velika vrednost bogaboječe mladine.

Jezus je rasel v modrosti in v starosti, in v milosti pri Bogu in pri ljudeh. Luk. 2, 52.

Le prav malo nam pripoveduje sv. evangelij o tistih prvih trideset letih, katera je naš božji Zveličar pred svojim očitnim učenjem večidel pri svojih stariših v Nazaretu preživel. Vender pa to malo, kar nam današnji sv. evangelij pripoveduje o mladostnem življenju našega Zveličarja, zadostuje, da spoznamo, kako pobožno in sveto je živel natihoma v teh letih svoje mladosti. Jezus kot dvanajstletni mladenič v tempeljnu svojega nebeškega Očeta, ves vnet za božje nauke, in potem kot pokoren sin v hiši svojih starišev, rastoč kakor v letih, tako tudi v modrosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh, nas z vsem tem uči veliko resnico, da moramo — ne še le v pozni starosti, ampak že od prve mladosti svoje življenje Bogu darovati. Prav primerno se bere današnji sveti evangelij ob začetku novega, tako rekoč mladega leta, da mladi ljudje vedó, kako morejo v teku tega leta svojo pravo srečo doseči, in da tudi krščanski stariši spoznajo, h kakšnemu cilju in koncu morajo svoje otroke izrežati. Da se torej ravnam po namenu današnjega evangelija, vam hočem danes govoriti o veliki vrednosti bogaboječe mladosti, in vam pokazati, da I. bogaboječa mladost si pridobi posebno dopadenje Božje, in II. največje upanje večnega zveličanja. — Govoriti hočem v imenu Jezusa in Marije.

I. Da pobožna mladost posebno Bogu dopade, spoznamo 1. iz tega, ker je Bog po spričevanji sv. pisma posebno velike milosti ravno pobožnim mladim ljudem

skazoval. Mladenič, namreč nedolžni Egiptovski Jožef je bil, kateremu je Bog dal posebni dar, da je znal skrivnostne pomenljive sanje razlagati, in kateri je bil zato kot prvi za kraljem postavljen čez vso Egiptovsko deželo. — Mladenič, pobožni in pokorni Samuel, je bil, katerega je Bog po noči poklical in mu razodel, da bo kaznoval Helita, velikega duhovna in njegova dva hudobna sinova. — Mladenič, pobožni David, je bil, kateremu je Bog dal toliko spretnost in moč, da je srečno premagal filistejskega velikana Golijata. — Trije pobožni Babilonski mladeniči, Ananija, Azarija in Mizael so bili, katere je Bog v strašno zakurjeni peči pri življenju ohranil zato, ker niso hotli malika moliti. — Mladenič, mladi Tobija, je bil, kateremu je celo velikega angelja Rafaela poslal za spremljevalca na poti. — Mladenič, sv. Štefan, je bil prvi, ki je zadobil milost od Boga, da je srčno dal svoje življenje za sveto krščansko vero. In kako prijazno in ljubeznivo se je Jezus do pobožnih mladih, posebno do nedolžnih otrok zadržal! Ljubeznivo je pogledal mladeniča, ki je vse božje zapovedi zvesto spolnoval. Prijazno in ljubeznivo je sprejemal nedolžne otročiče, jih objemal in blagoslavljal, in zatrjeval, da tacih je nebeško kraljestvo, in je strašno gorje izrekel nad tistim, kateri bi katerega teh malih pohujšal. Pa tudi v poznejših časih je Bog pobožnim mladim ljudem posebno velike milosti skazoval. Kako prečudno je varoval n. pr. nedolžnost sv. Lucije, sv. Cecilije, sv. Neže in drugih devic! Koliko milost je dosegla nedolžna deklica Bernardka Siburu v sedanjih časih v Lurdih na Francoskem, da se ji je prečista Devica Marija 18krat prikazala!

2. Vendar se ni čuditi, da ravno nedolžni in bogaboječi mladi ljudje božjemu Sreju tako močno dopadejo, saj taki najlepše cvetje svojega življenja Bogu v dar prinesejo, namreč svoja zlata mlada leta. Že v stari zavezi je Bog zahteval od ljudi v dar prvine od živali in poljskih pridelkov. Enako zahteva Bog tudi od nas prva mladostna leta našega življenja. Ali mar Bogu zadosti vstreže tak človek, ki mu hoče le oslABLJENO starost prihraniti, svoja najlepša mlada leta pa svetu in satanu darovati? Ali se ne pravi to svetu in satanu najboljši dati, Bogu pa najslabjše prihraniti? Oh, pač malo Bog porajta na pobožnost tacih ljudi, o katerih pravi sv. Avguštin: *Oni niso greha zapustili, ampak greh je nje zapustil*. Res je sicer, da Bog milostljivo sprejme tudi izgubljenega sina, ki se skesano k Bogu povrne; vendar ljubši Bogu je tisti, in bolj varno je zveličanje tistega, ki nikoli ni Boga zapustil, in mu je zvesto služil od svojih mladih let.

3. Bogaboječi mladi ljudje so pa Bogu močno dopadljivi tudi z avoljo lepega izgleda, ki ga svetu dajejo. Nekdaj ob času kralja Amona se je vdajalo Izraelsko ljudstvo strašnemu malikovanju. Za vse opominovanje in žuganje prerokov ni nič maralo. Zdaj pa je prišel nedolžen in bogaboječ mladenič na kraljevi sedež, bil je osem let stari kralj Jozija. Že v teh letih je začel po izgledu pobožnega kralja Davida Bogu služiti, in kar preroki z vsem svojim svarjenjem niso mogli doseči, to je mladi kralj s svojim lepim izgledom dosegel; v kratkem času so bili vsi maliki pokončani, malikovalski tempeljni podrti, in pravemu Bogu v čast se je zopet služba božja opravljala s toliko slovesnostjo, kakor malokdaj poprej. Tukaj vidimo, koliko premore dober izgled pobožne mladine. Če so stari ljudje pobožni, se le prerado govori: „O to je lahko, da so le-ti pobožni, saj že z eno nogo skoraj v jami stojé.“ Ako so pa mladi ljudje pobožni in bogaboječi, o kakó osramotijo posebno tiste, ki so se v svojih grehah postarali, in ki bi lahko rekli s svetim Avguštinom: *Ali bi ti ne premogel, kar le-ti mladi ljudje v sredi posvetnih veselje premorejo? Med tem, ko otroci nebeško kraljestvo na-se potegujejo, bi hotel ti v blatu svojih grešnih sladnosti pokopan ležati?* In kaj še le porekó drugi mladi ljudje, njih vrstniki? Oh, zakaj bi ne hoteli uživati tudi mi tistega sladkega dušnega miru, ki ga oni uživajo, in zakaj bi mi ne hoteli doseči tiste nebeške vesele jasnosti, katera onim iz obličja sije, med tem ko nam hude strasti razjedajo dušo in telo?

O blagor, trikrat blagor torej tistim, kateri zlato spomlad svoje mladosti Bogu darujejo! S tem ne le samo Bogu prav močno dopadejo, ampak tudi sami sebi najbolj koristijo.

a) Pobožna mladost položi podlago pobožni starosti. Marsikateri mladi ljudje si upanje delajo s tem, da si bodo mogli krono večnega življenja še v starosti zaslužiti. Ali kakó poredkoma se tako upanje spolnuje! Kar človek v krepki mladosti ni mogel delati, kakó bode to v onemogli starosti mogel delati? Ali se bode mar v starosti ložje varoval pijančevanja, kletvine, dušne lenobe itd., če se v mladih letih ni premagoval v teh rečeh? Kakó bode človek mogel v starosti znati to, česar se v mladosti ni naučil? Zato pravi sv. pismo: *Mladenč vaje svoje poti tudi v starosti ž nje ne odstopi.* (Preg. 22, 6.) In zopet: *Spominjaj se svojega stvarnika v dnevih svoje mladosti, predno pride čas britkosti, in se bližajo leta, o katerih bodeš moral reči: Ne dopadejo mi.* (Prid. 12, 1.) Še celó pobožni stari ljudje se včasih pritožujejo, da jih na starost težje

stane, pobožna dela opravljati kakor v mladosti, kakó bodo pa pobožno živeli na starost taki, ki se v mladosti tega niso učili?

b) Resničen je torej prigovor: „Česar se človek mlad navadi, to star zna.“ To nam vsakdanja skušnja potrjuje; kdor se mlad navadi preklinjati, pijančevati, krasti itd., to tudi v starosti dela, večjidel do smrtne postelje. Zato sledi iz tega tudi druga imenitna resnica: „Kakor šna je mladost, taka je tudi osoda za večnost.“ V mladosti se človek navadno odloči, ali hoče Bogu, ali satanu služiti, in pri tem tudi navadno ostane. Če se človek v mladosti za Boga odloči, in skušnjave premaguje, mu Bog daje zmirom več pomoči, da v službi božji zvest ostane do konca. Ako se pa človek mlad hudobiji vdá, se je čedalje bolj privadi, da jo težko kdaj zapusti prav popolnoma.

V Asirski sužnosti v mestu Ninivah je živel pobožni starček Tobija. Kot jetnik v sredi med pagani je vendar zvest ostal svojemu Bogu, med tem ko so se drugi Izraelci ognjusili z malikovalskimi šegami. Taki stanovitnosti v sredi med slabimi izgledi se nam ni potreba čuditi, ker se o njem v sv. pismu bere: *Akoravno je bil najmlajši med vsemi svojimi sorodovinci, ni delal nič otročjega v dejanji* (t. j. nič nespametnega, ampak se je že takrat možko obnašal). *In ko so vsi hodili k zlatim teletom, katere je bil napravil Jeroboam, izraelski kralj, se je on sam ogibal družčine vseh, hodil pa je v Jeruzalem v tempelj Gospodov, in je tam molil Gospoda, Izraelovega Boga.* (Tobij. 1, 4—6.) Tako je ta pravični in pobožni mož preživel svoja mlada leta, ni se torej čuditi, da sv. pismo iz njegovega poznejšega življenja in starosti toliko lepih čednosti in dobrih del pripoveduje, in je tako veselo in mirno sklenil svoje življenje. — Kakoršna mladost, taka starost, taka večnost!

Iz vsega tega, kar smo danes slišali, smo se pač lahko prepričali, da si pobožna in bogaboječa mladina prav posebno zagotavlja božje dopadenje in večno zveličanje. Ako nam torej današnji evangelij pripoveduje, da sta Marija in sv. Jožef mladeniča Jezusa s seboj v tempelj vzela, si vzemite vi, krščanski stariši! nauk, da morate svoje otroke na pobožno in bogaboječe življenje navaditi, če hočete, da bodo vaši otroci Bogu dopadli in kdaj zveličani. In ako dalje današnji sv. evangelij o Jezusu pravi: *Rastel je v starosti in modrosti in milosti pri Bogu in ljudeh*, o skrbite, vi mladeniči in dekleta! za to, da se bode kaj enacega moglo reči tudi o vas! Kakšno

plačilo pa vam bode za to? Že tukaj na zemlji bote s tem posebno Bogu dopadli in zagotovili si boste svoje večno zveličanje po milosti našega Gospoda Jezusa Kristusa in po priprošnji preblažene Device Marije. Amen.

Josip Krčon.

2. Vesela hiša.

Jezus se je vrnil z njima, in prišel
v Nazaret, in jima je bil pokoren.

Luk. 2, 51.

A. 1. „Preljubo veselje! oj kje si doma“ — pojejo škof Slomšek. Te iščem za mizo . . . po hribih . . . dolinah . . . livadah . . . po hišah.

2. Najveselejšo hišico sveta nam pred oči stavi današnji sveti evangelij. (Luk. 2, 42—52.) Mladenič Jezus v svetišču pri službi božji zaostal . . . ga iščeta . . . ko ga najdeta, se vrnejo vsi veselo domov, namreč: sv. Jožef, Marija in ljubi Jezus. Zato sv. evangelist Lukež piše: *Jezus se je vrnil z njima, in prišel v Nazaret, in jima je bil pokoren.* (Luk. 2, 51.) Ta hišica v Nazaretu je na vsem svetu najveselejša. Zdaj je v Loretu . . . angelji so jo prenesli.

3. Ti bi tudi rad imel lepo veselo hišico . . . si jo zbeliš . . . naslikaš . . . podobice . . . po nekod se celó blagoslavljuje vsako leto . . . Zato bi bilo danes prilično govoriti o veseli hiši. Po današnjem sv. evangeliju je za veselo hišo treba treh reči, morà namreč biti: 1. Gospodar podoben sv. Jožefu; 2. gospodinja podobna Mariji Devici; 3. otroci podobni mladenci Jezusu; tako bode tvoja hiša vesela in srečna. Zatorej poslušajte me pazljivo! o veseli hiši vam govorim.

B. Na zelenem gričku stoji nekje lična hišica; prijazno zrè v dolino na popotnike, ki se mimo vozijo, in po livadah sprehajajo. Človek bi si mislil: to je pa lepa in vesela hišica; dobro je ondi prebivati. Pa prideš bliže, poprašuješ po razmerah tega hrama — zveš čudne reči, da ondi sicer premožni ljudje stanujejo, pa mož ne more žene trpeti, žena pa ne moža videti. Vedni prepir . . . klétva . . . pretep . . . Veselja in sreče hiši ne daje lepa lega, premoženje, ali čast, temuč le krščansko življenje:

1. Gospodar mora biti podoben sv. Jožefu:

α) Pravičen do sosedov in domačih . . . ne se pripraviti . . . tožiti . . .

β) usmiljen do žene. Sv. Jožef je bil usmiljen do svoje zaročnice . . .

vse nadloge ž njo trpel . . . Ni je tožil . . . raznašal . . . Tudi ti krščanski mož bodi v tem podoben do svoje zakonske tovarišice . . . ne preobloži je . . . ne zaničuj je . . . ne zapusti je; ne grajaj je, če bi tudi kakšne slabosti imela! Bodi podoben sv. Jožefu, in tvoja hiša bode veselja kraj. Pa tudi:

2. gospodinja mora biti podobna Mariji Devici. — a) Skrbna za moža . . . Kakó je Marija vedno poleg sv. Jožefa bila . . . še k službi božji je šla . . . Ti pa zajedaj, odbijaš svojega moža . . . razzakonjena . . . ga zanemarjaš . . . Zato pa v svoji hiši nimaš veselja . . . Skrbna za otroke. — Kakó močno je Marija skrbela za svojega sinka Jezusa, vidiš v današnjem sv. evangeliju. Seboj ga vzame na božjo pot . . . ga išče . . . in seboj vodi v hišico Nazaretsko. — Tako ve matere . . . tedaj vam bodo otroci delali veselje . . . drugače si redite gade v svoji hiši.

b) Potrpežljiva . . . Marija je veliko trpela: *Žalostna sva te iskala* . . . pa vse potrpi . . . Sveta Monika je bila potrpežljiva, in učakala je v svoji hišici veliko veselje, da se je spreobrnil mož, in poboljšal hudobni sin. Ti . . .

3. Otroci morajo podobni biti mladeniču Jezusu. 1. radi v cerkev hoditi. Jezus v svetišče — Jeruzalem . . . ondi zaostal . . . poslušal sv. reči . . . Pobožni otroci so za hišo veselje in sreča . . . Ne hodite v slabo tovarišijo . . . ne v krčmo . . . se spridite . . . žalost za ves vaš dom . . . 2. pokorni in ubogljivi bodite . . . Ali ste čuli: *Jezus se je vrnil ž njima, in prišel v Nazaret, in jima je bil pokoren.* (Luk. 2, 51.) Hudobni in nepokorni otroci največkrat prinesejo prepir in nesrečo v hišo . . . Zato, otroci, vzemite si malega Jezusa za izgled! Take vesele hiše so bile: Makabejska hiša . . . hiša sv. Felicite . . . kraj veselja . . . hiša zveličanja za vse domače!

C. Neka mati se je pri Jokala k dušnemu pastirju, in milo tožila čez svojo hišo in rodovino. Moj sin, je rekla, je bil priden; rad naji je ubogal; ni se potepal; zvečer smo odmolili večno luč, pa je vzel kakšno knjigo iz miznice, in nam je božje reči lepo prebiral, mi pa smo pri svojem delu radi poslušali. Vsi skupaj smo si tudi zapeli kakšno pesmico Mariji Devici na čast . . . Bilo je jako veselo pri nas! Pa slabi tovariši so mi sina celó spridili, ne gre v cerkev . . . ne k pridigi . . . ne k spovedi . . . pač pa v krčmo zahaja . . . pozno domov . . . nemarno znanje . . . namesto molitve in petja imamo sedaj pri hiši — prepir in kletvo . . . mož me krega . . . kolne sina . . . jaz sem žalostna . . . otroci se pohujšujejo . . . vsi dirjamo v pogubljenje!

Ne tako! danes sem vam pokazal, v kateri hiši je veselje, mir zveličanje . . . Gospodarji bodite podobni sv. Jožefu; gospodinje Mariji Devici; in otroci bodite podobni mladeniču Jezusu, ki se je vrnil z Jožefom in Marijo, in je prišel v Nazaret, in jima je bil pokoren. (Luk. 2, 51.) Amen.

Simon Gaberc.

Praznik presv. imena Jezusovega.

1. Jezus je, kar pomeni njegovo ime; bodimo tudi mi, kar pomeni naše ime.

Dano mu je bilo ime Jezus.

Luk. 2, 21.

Z veseljem boste zajemali vodo iz studencev Zveličarjevih, in porečete tisti dan: Hvalite Gospoda in kličite njegovo ime, oznanujte med ljudstvi njegova dela; spominjajte se, da je visoko njegovo ime. Prepevajte Gospodu, ker storil je veličastne reči; oznanujte to po vsej zemlji. Radujte se in hvalite, prebivalci sijonski, ker je velik med vami Izraelov Sveti. (Iz. 12, 3—6.) S temi besedami preroka Izaija danes, ko obhaja sveta katoliška cerkev praznik presv. imena Jezusovega, tudi jaz vas, krščanski poslušalci, opominjam: Zaupajte na Gospoda in kličite njegovo ime, in spomnite se, da je res visoko. *V nikomur drugem ni zveličanja*, pravi sv. pismo, *in nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, v katerem bi mogli zveličani biti, kakor ime Jezusovo. V imenu Jezusovem naj se pripogibajo vsa kolena teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in vsi jeziki naj spoznajo, da je Gospod Jezus Kristus v časti Boga Očeta.* In tudi mi, ker vemo, da je on naš Gospod in Zveličar, ga častimo in molimo: *Ime Gospodovo hodi čeeščeno zdaj in vekomaj!* Pa to še ni vse. Od tega presv. imena imamo tudi mi svoje ime, po njem se imenujemo in smo kristijani, t. j. na ime in spoznanje Jezusa Kristusa smo krščeni, odrešeni, posvečeni, k deležu večnega zveličanja poklicani. O, kakó častito, kakó sveto bi nam moralo torej biti ime kristijan! Pa tudi, kakó zeló bi si morali prizadevati tega imena se vredne storiti, da bi se ne le imenovali kristijani, marveč tudi bili v dejanji in v resnici. Kristus je zares to bil, kar njegovo ime Jezus pomeni, in tudi naša dolžnost je to biti, kar pomeni naše ime kristijan. K temu nas spodbada tudi današnji praznik. In to mi priložnost dá, vam danes pokazati: *Kristus je*

zaresto, kar pomeni njegovo ime Jezus; mi moramo tudi to biti, kar pomeni naše ime kristijan. Glej, o dobrotljivi Jezus, na nas k počlaščenju tvojega presv. imena zbrane otroke, in dodeli nam svojo milost, da bodemo veličanstvo tvojega presv. imena, kolikor je nam revnim stvarjem mogoče, prav spoznali in ga po vrednosti častili. Skaži se milostljivega o Jezus, posebno meni, da bodem, tvoj najnevredniši služabnik, danes k tvoji časti in k našemu zveličanju mogel govoriti.

I. Ni mi treba praviti, kdo je ta, katerega imenujemo „Jezusa“. Edinorojeni Sin Boga Očeta, kateri je človek postal, kateri je pri Očetu bil, predno je bil svet, in po katerem je vse vstvarjeno, ima to ime. Kdo pa mu je dal to ime? Ne mati njegova, tudi ne njegov rednik ali njegovi sorodniki, ampak nebeški Oče je sam zapovedal ga Jezus imenovati. Predno je bil spočet v maternem telesu, mu je on to sv. ime dal. Angelj Gospodov je prišel k Mariji v mesto Nazaret in jo je tako-le ogovoril: *Ne boj se, Marija, ker milost si našla pred Bogom, glej! spočela bodeš v svojem telesu in rodila sinu, in imenuj njegovo ime Jezus!* Pa tudi k sv. Jožefu je Bog angelja poslal, ko je mislil deviško Mater zapustiti, in mu reče: *Jožef, Davidov sin, ne boj se k sebi vzeti Marije, svoje žene, zakaj kar je v njej rojeno, je od sv. Duha. Rodila pa bode Sinu in imenuj ga Jezus.* — Zakaj pa mu je bilo to ime dano? Angelj sam je povedal, da zato, *ker bode svoje ljudstvo odrešil od njih grehov.* Ime Jezus tedaj pomeni toliko, kakor Zveličar in Odrešenik. Že David je o njem rekel: *Vzdigni se, o Gospod, in pomagaj nam, in reši nas zavolj svojega imena.* (Ps. 43, 26.) In sv. Janez (3, 37) govori: *Bog nam ni poslal svojega Sina, da bi svet sodil, temuč da bi bil svet po njem zveličan. Sin človekov je prišel iskat in zveličat, pravi sv. Matevž (18, 11), kar je zgubljenega.* Brez njega bi bili vsi zaporedoma zgubljeni, vsi smo zašli in pravo pot zveličanja zgrešili, vsi smo taval, kakor slepci po temi, in brez posebne voditve bi ne bil nobeden mogel na pravo pot priti, zdihovali smo v sužnosti greha in nismo bili zmožni težak jarm otresti in raztrgati verige, s katerimi je nas satan imel vklenjene. Večne smrti se oteti nam ni bilo mogoče, ker nismo bili v stanu razžaljeni pravici božji zadostiti. Vsi tedaj bi bili pogubljeni, ako bi se ne bil Sin božji usmilil. Glejte, kristijani! kako častljivo, kako sveto ime izrečemo, kolikorkrat izgovorimo ime Jezus.

Ali je pa Jezus zares to, kar njegovo ime pomeni? naš Zveličar, Odrešenik? Že to, ker mu je nebeški Oče sam dal to ime, nas prepriča, da je On res naš Zveličar in Odrešenik. To nam kažejo tudi prerokovanja, ki so se spolnila nad njim; to nam kaže njegovo rojstvo, njegovo ubožstvo, njegova pokorščina, o tem nam spričevanje daje njegov nebeški nauk, ki ga je oznanoval, njegovo sveto življenje, s katerim je svetil, čudeži, katere je delal, njegovo trpljenje in njegova smrt na križi, to nam kaže njegovo vstajenje od mrtvih, njegov vnebohod in prihod sv. Duha, njemu spričevanje dajejo aposteljni, ki so njegov nauk med vsemi narodi oznanovali, in milijoni in milijoni sv. mučencev in spoznovalcev, to nam priča sveta, že 1800 po vsem svetu razširjena katoliška cerkev s svojimi zveličalnimi pripomočki. Ob kratkem: vsi, kateri so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, spoznajo in pričajo, da je Jezus Zveličar in Odrešenik človeškega rodu, da je Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta; vsi spoznajo in pričajo, da v nikomur drugem ni zveličanja, in nobeno drugo ime ni dano ljudem, v katerem bi mogli zveličani biti, kakor ime Jezusovo.

Kako je Jezus dopolnil delo našega odrešenja, ki mu ga je nebeški Oče naložil, mi ni potreba obširno razkladati. Saj veste, ljubi kristijani, da cilj in konec vsega njegovega življenja, od rojstva v mrzlem hlevu v Betlehemu pa do njegove zaničljive smrti na križu ni bil noben drugi, kakor on, da bi pregnal temo zmote in nevednosti in nas zopet pripravil na pravo pot zveličanja, da bi raztrgal verige in nas oprostil, dolg za nas poplačal in nas spravil z Bogom. *V njem imamo odrešenje, skoz njegovo kri,* pravi apostelj, *odpuščanje greha po bogastvu njegove milosti.* On je smel na koncu svojega življenja reči: *Oče, dopolnjeno je,* — dokončal sem delo odrešenja, katero si mi naložil.

V resnici, preljubi! Jezus je, kar pomeni njegovo ime, naš Zveličar in Odrešenik. On je *pot, resnica in življenje; kdor za njim hodi, ne hodi po temi, temveč ima luč življenja.* On je sprava za naše grehe, za grehe celega sveta. Med vsemi ljudmi, kateri so kdaj na svetu živeli, ki zdaj živé, in kar jih bode živelo na svetu, med vsemi, pravim, ni nobenega, da bi Jezus ne bil njegov odrešenik, da bi ne bil za-nj pretil svoje presv. Krvi. On je Odrešenik revnih in bogatih, imenitnih in nizkih, zdravih in bolnih, pravičnih in grešnikov, kristijanov in nekristijanov. Za vse je on zadostil božji pravici, vsem pridobil pripomočke k zveličanju. *Naš Bog je vedni Odrešenik vseh ljudi,* piše apostelj, *posebno pa svojih vernih,* t. j. tistih, kateri so v sveti, pravi, od njega postavljeni cerkvi. Tudi mi, ljubi moji!

imamo to srečo, v ti cerkvi biti. In nismo mi vsi že skusili, da Jezus v svoji cerkvi kakor naš Odrešenik in Zveličar vedno živi? O, kolikokrat je že bil on moj in vaš Odrešenik, ker je z lučjo svojega nauka pregnal temo naše nevednosti in zmote! Kolikokrat je že bil on Zveličar naših duš v sv. zakramentih, katere je postavil v svoji cerkvi! Le spomnite se sv. krsta in sv. pokore, kjer nam vedno naš dolg — naše grebe zbrisuje in milost in usmiljenje deli. Spomnite se presvetelega rešnjega Telesa, v katerem se sam sebe daje našim dušam v hrano in s tem delo odrešenja dopolnjuje nad nami. Spomnite se še, da naš Zveličar in Odrešenik na naših altarjih noč in dan prebiva, in nas ljubeznivo k sebi vabi, rekoč: *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obloženi in jaz vas bom poživil.*

Gotovo torej je, da je Kristus resnično to, kar pomeni njegovo ime Jezus, naš Zveličar in Odrešenik. Kakor pa je Kristus resnično to, kar pomeni njegovo ime, tako moramo tudi mi to biti, kar naše ime kristijan pomeni.

II. Od kod, ljubi moji! imamo mi svoje lepo ime kristijani? in kaj pomeni to ime? Po Kristusu se imenujemo kristijani zato, ker v njega verujemo. Že od nekdaj so bili in so še zdaj tisti, kateri se držé naukov kakega moža, ki začne novo vero učiti, po njegovem imenu imenovani. Tisti, kateri so se poprijeli popačenih naukov, katere je Martin Luter zatrosil med ljudi, imajo od svojega zapeljivega učenika svoje ime, in se Luteranci imenujejo. Oni, kateri so se poprijeli krive vere, ki jo je učil Kalvin, se po svojem zapeljivcu imenujejo Kalvinci. Mi pa, ki se držimo naukov Kristusovih, se po njem, svojem nebeškem učeniku, ki je večna resnica, imenujemo kristijani. To ime je skoraj tako staro, kakor sveta krščanska vera. Že precej po Jezusovi smrti so se tisti, kateri so v njega kakor svojega Zveličarja in Odrešenika verovali, učenci, bratje in tudi kristijani imenovali. Sv. Pavel in sv. Barnaba sta prišla v Antiohijo ljudem Jezusa in njegove nauke oznanovat. Celo leto sta bila tam, in veliko ljudi sta spreobrnila k Jezusovi cerkvi. In ti so bili najprvi kristijani imenovani. Od Kristusa so ime dobili, ker so v njegove nauke verovali. Sv. Anastazij pravi: *Pravoverno ljudstvo še ni nikoli nikjer dobilo imena od svojega škofa, ampak od Gospoda, v katerega je verovalo.* Resnično, da od aposteljnov nimamo imena, ampak od Kristusa smo in bomo kristijani imenovani.

Od začetka torej so se vsi pravoverni naravnost kristijani imenovali. Ker so se pa pozneje tudi krivoverci začeli kristijani imenovati, so aposteljni v apostoljski veri razložili, da je tisti pravoveren,

kdor je ud splošne ali katoliške cerkve, kdor je katoliški kristijan. In od tistega časa imamo mi, da se od krivovercev ločimo, zraven imena kristijan tudi priimek katoličan. Po tem priimku katoličan se v veri od drugih krivovercev tako ločimo, kakor se ljudje po svojih priimkih med seboj ločijo drug od drugega. *Kristijan je moje ime*, pravi sveti Pacijan, *katoličan moj priimek; prvi me imenuje, drugi me razloči*.

Slišali ste, da imamo svoje ime kristijan od Kristusa, in lahko sedaj tudi že spoznate, kaj pomeni to ime. Ime kristijan pomeni človeka, kateri je po Kristusu razsvitljen, vedno veruje v Sina božjega in Odrešenika sveta, njegove nauke spoznava, se jih ne sramuje, se nobenih pomot ne drži, katere so njegovim naukom nasproti. Z eno besedo: pravi kristijan je tisti, kateri zvesto po Jezusovih naukih in po njegovem izgledu živi. *Vi vsi*, piše sv. apostelj, *ki ste v Kristusu krščeni, ste Kristusa oblekli; vi ste telo Kristusovo, in vsak posebej je njegov ud*. Kakor so udje s svojo glavo eno telo, tako smo tudi mi po svetem krstu z Jezusom eno telo. On je naša glava, mi pa udje njegovi. In kakor imajo udje s svojo glavo eno življenje, tako imamo mi s Kristusom eno življenje, on je v nas in mi v njem. Torej je mogel sv. Pavel reči: *Jaz živim, toda ne jaz, ampak Kristus v meni živi*. Kristijan je torej tisti, v katerem Kristus živi. Zares, ljubi moji! veliko, veliko pomeni naše ime kristijan!

Kaj pa nam je potreba, da bodemo v resnici to prelepo ime zaslužili, in da bodemo to, kar pomeni? Da bodemo pravi kristijani, da se bodemo vdeležili Kristusovega odrešenja, da bodemo vredni njegovega imena in njegovega kraljestva, še ni zadosti, da smo krščeni in v sv. krstu postali udje Kristusovega telesa; še ni zadosti, da ga za svojega Odrešenika spoznamo in se po njem imenujemo; ni še zadosti, da smo v pravi, od njega postavljeni cerkvi, da verujemo njegove nauke in zavržemo zmote krivovercev; ni še zadosti, da včasih svete zakramente prejemamo in službo božjo obiskujemo, ako hočemo biti, kar pomeni naše ime, moramo biti ž i v i u d j e telesa Kristusovega. Kakor je vera brez dobrih del mrtva in nič ne pomaga, tako je tudi ime kristijan prazno in nam nič ne pomaga, če tudi ne delamo tako, kakor Kristus hoče. Torej nam sam pravi: *Izgled sem vam dal, da tudi vi storite, kakor sem jaz vam storil*. Sv. apostelj nas opominja: *Mislite, kakor je Jezus Kristus mislil; oblecite Gospoda Jezusa Kristusa, in bodite moji posnemovalci, kakor sem jaz Kristusov posnemovalec*. Da bodemo tedaj pravi kristijani, moramo tako misliti, tako govoriti, tako delati, kakor je Kristus mislil, govoril in delal. Kako se to more zgoditi, vam ne morem bolje povedati, kakor

z besedami sv. Petra Damijana. On pravi: *Ako svojo voljo zatajimo, hude misli iz svojega srca preženemo in svoje meso z njegovim poželenjem križamo; ako razžalnikom odpustimo, revežem na pomoč pridemo, resnico na svojem jeziku, ljubezen v svojem srcu imamo; ako nečimrnih reči ne premišljujemo, se nepotrebne govorenja varujemo in na časne, minljive reči svojega srca ne navezujemo; ako si prizadevamo s čistimi mislimi in pobožno molitvijo Boga počastiti; ako imamo veselje božjo besedo poslušati, tako da je Kristus v naših ustih, v našem srcu, v našem življenju — potem oblečemo Jezusa, potem še-le smo, kar pomeni naše ime, — mi smo pravi kristijani, ki svojemu imenu čast delamo, in se ga nam pred nobenim ni treba sramovati.*

Ako pa mora biti takšno življenje kristijanovo, jih bodemo le malo našli med nami, kateri bi to ime zaslužili in mu čast delali. Ali pa morebiti ni tako? Ali morebiti mislite, da jih je veliko, kateri v svojem dejanju in nehanju, v svojih mislih in željah Jezusa Kristusa posnemajo, in so torej to, kar njih ime pomeni? Le primerimo svoje življenje s Kristusovim življenjem. Pri Jezusu vidimo, da je brez prenehanja delal za božjo čast in za naše zveličanje, da se je podvrzel najgrozovitnejšemu trpljenju, da je dokončal delo odrešenja. Kaj pa kristijani delajo? Le svet in njegovo nečimrnost ljubijo, in dragi čas tratijo z nepotrebniimi in pregrešnimi opravili; da bi pa Bogu služili, za zveličanje svoje neumrjoče duše delali, nimajo časa, jim je vse pretežko. Jezus Kristus je zapustil svoje nebeško veličastvo, je podobo hlapca na-se vzel, ni toliko svojega imel, kamor bi bil svojo glavo položil, in je povsod z besedo in dejanjem oznanoval zmernost, zatajevanje in pokoro. Kakšni pa so kristijani? Prevzetni so in naphneni; le to jih veseli, kar je njih poželenju všeč, in nič nočejo vedeti o ponižnosti, krotkosti in zmernosti, o zatajevanju in pokori. Jezus Kristus je mnogokrat cele noči molil. Kako pa kristijani delajo? Na molitev le v redkih časih mislijo in velikokrat jim je pretežko ob nedeljah in praznikih pobožno pri službi božji biti. Jezus Kristus je mogel reči: *Kdo izmed vas me more greha prepričati?* Kaj pa bodemo o kristijanih rekli? Števila in velikosti pregreh, ki jih storé v mislih, besedah in v dejanju, ni dopovedati.

Tako je Kristus mislil, govoril in delal; kristijani pa večjidel ravno nasprotno mislijo, govorijo in delajo; večjidel Kristusa ne posnemajo. Pa kaj se vam zdi, krščanski poslušalci! ali taki še zaslužijo ime kristijan? Ali bi ne bilo bolje, da bi to prelepo ime opustili, da bi mu nečasti ne delali s svojim pregrešnim nekrščanskim

življenjem, ga pri krivovercih ne pripravili v zaničevanje in pravičnih ne pohujšali?

Pripoveduje se, da je imenitni kralj Aleksander našel malopridnega človeka, ki mu je bilo tudi Aleksander ime. Kralj mu reče: „Ali se nôsi, da bodeš Aleksandra vreden, ali pa opusti to ime.“ Ali jih ni tudi med nami, kristijani, veliko, katerim bi Kristus zavoljo njih nekrščanskega življenja mogel reči: Revni človek, nikar še dalje ne delaj nečasti imenu, katerega sem jaz nekdanj na zemlji toliko poslavil, in ga še sedaj imam na desnici svojega Očeta! Opusti to ime, da ne pride po tebi v zaničevanje.

O kako žalostno je, preljubi kristijani! da mi to očitaneja zasluzimo! Kako žalostno je, da so minuli tisti lepi, presrečni časi, ko je kristijan biti ali pa svetnik biti, bilo vse eno! ko so bili verni enih misli in enega srca; ko so kristijani raje svoje premoženje, svojo kri in življenje v dar prinesli, kakor da bi bili svoje kristijansko ime oskrunili; ko so bili veseli, kadar so bili vredni zavoljo Jezusovega imena zaničevanje trpeti, ko so pred grozovitnimi trinogi očitno spoznali, da so kristijani! O da so ti srečni časi minuli! Pa kaj govorim? Saj niso še zginili z zemlje, če se tudi med nami, ki že več sto let srečo krščanstva uživamo, več ne najdejo. Poglejmo tje v Azijo, Ameriko, Afriko, kjer za božjo čast in za zveličanje bližnjega goreči misijonarji vsako leto Kristusu pridobé novih učencev in spoznovalec, in v svoje osramotenje bomo videli teh kristijanov živo vero, trdno zaupanje in gorečo ljubezen, njih vnemo in bogaboječe življenje. Kaj bi si ti kristijani mislili, kaj bi rekli, ko bi videli našo mlačnost, našo lenobo, naše pregrešno, brezbožno življenje?

Oh, ljubi moji poslušalci! vzemimo si to k srcu! Prizadevajmo si zopet to biti, kar so ti kristijani, in kar bi morali mi vsi biti, ki se po Kristusu kristijani imenujemo. Bodimo vedno zvesti učenci in spoznovaleci Jezusa Kristusa, živi v veri, trdni v zaupanju, goreči in stanovitni v ljubezni, da nam Gospod v svojem srdcu ne odvzame luči sv. vere, katera nam sedaj še sveti, in je ne dá drugim, kateri bodo obrodili lepši sad krščanskega življenja. Naj sveti naša luč pred ljudmi, da vidijo naša dobra dela in hvalijo Očeta, kateri je v nebesih. Živimo zdaj vredni svojega imena, da bodemo s sv. aposteljnom mogli reči: *Jaz živim, toda ne jaz, ampak Kristus živi v meni!* In kadar bodemo svoj zemeljski tek dokončali, nas bodo nebeški prebivalci veselo v svojo tovarišijo sprejeli in presrečno pozdravili: Hvaljen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem! Amen.

† Ant. Potočnik (1853).

2. Ime Jezus: častito.

Ko je bilo osem dni dopolnjenih, da je bil otrok obrezan, mu je bilo dano ime: Jezus. Luk. 2, 21.

A. 1. Čudežno zgodbo nam popisuje današnje berilo: Bil je neki šepav berač ozdravljen . . . Judje se Petru čudijo, on pa jim pové, da se je to zgodilo v imenu Jezusa Kristusa Nazareškega, katerega so oni zavrgli . . . križali . . . pa je edini Zveličar. (Dej. ap. 4, 8—12.)

2. Različna imena velikašev . . . v veliki časti . . . Najimennitnejše pa je ime našega Zveličarja . . . je čez vsa imena. To nam kaže prelepo tudi današnji sv. evangelij: *Ko je bilo osem dni dopolnjenih* . . . (ut supra.)

3. Sv. cerkev danes obslužava god imena Jezus, in gorečim spokornikom deli celo osmino — svete odpustke, naj bi nas za Jezusa ogrela, da bi ga radi in vselej častili; to bomo storili le tedaj, ako vémo, kakó imenitno in kakó častitljivo da je to ime Jezus. Poslušajte me torej prav pobožno, hočem vam danes govoriti o časti Jezusovega imena, zato rečem: **I m e J e z u s j e č a s t i t o** 1. v n e b e s i h ; 2. n a z e m l j i !

B. Zgodovina nam hrani spomin slavnih mož, hrabrih oseb; ima njihovo ime zapisano z zlatimi črkami, ter obhaja njihove godeve prav slovesno. Tako pri nas Slovencih ime: Vodnika, Slomška itd. častimo. Pa čez vsa zgodovinska imena je tisto, katero danes slavimo: presladko ime Jezus namreč. Ono je čez vse častito:

1. v n e b e s i h. — a) ker je iz nebes. Angelj božji je prišel tolažit sv. Jožefa, naj Marije ne zapusti, in mu reče: *Jožef, sin Davidov! ne boj se vzeti Marije, svoje žene, ker kar je v nji rojeno, je od svetega Duha. Rodila pa bode sina, in imenuj njegovo ime Jezus.* (Mat. 1, 20—21.) Zato pa tudi sv. evangelist Lukež v današnjem sv. evangeliju pravi: *Ko je bilo osem dni dopolnjenih . . . katero je bilo imenovano od angelja, predno je bil spočet.* (Luk. 2, 21.) Naša imena so izmišljena . . . od ljudi dana . . .

b) Častijo ga v nebesih a n g e l j i. Prerok Izaija je videl tron božji, okrog angelje, so peli: *Svet, svet, svet si Gospod* . . . (Iz. 6, 3.) Arhangelj Rafael pravi Tobiju: *Jaz sem namreč angelj Rafael, eden izmed sedmerih, ki stojimo pred Gospodom.* (Tob. 12, 15.)

e) Častijo ga v nebesih svetniki. Sv. evangelist in apostol Janez je to gledal in zapisal: *In videl sem, in glej! Jagnje je stalo na gori Sijon, in z njim stoštiriinštirideset tisoč, ki so imeli njegovo ime, in ime njegovega Očeta zapisano na svojih čelih . . . In so peli kakor neko novo pesem pred sedežem . . . In sledijo Jagnjetu kamorkoli gre.* (Raz. 14, 1—4.) V taki časti je ime Jezus v nebesih, zato pa sv. apostol Pavel prelepo uči, govoreč: *Jezus je ponižal sam sebe, in je bil pokoren do smrti — smrti na križu. Zato ga je tudi Bog povišal, in mu dal ime, katero je čez vsa imena; da se v imenu Jezusa vsako koleno pripogiba: nebeščanov, zemljanov in podzemljanov.* (Filip. 2, 8—10.) Pomislimo torej še čast Jezusovega imena:

2. Na zemlji. Obširen je svet, neštivilno je ljudstva . . . nizkih . . . imenitnih . . . Ime Jezus je tudi na vesoljni zemlji v največji časti. α) Stopimo pred kraljeve trone . . . ime Jezus se ondi sveti . . . je častito. Sv. Elizabeta je svojo zlato krono raz glavo položila pred noge križanega Jezusa. (Leg.) Vladarji se uklanjajo svetemu križu in molijo presv. rešnje Telo . . .

β) Stopimo v kmečko hišo; ime Jezus se ondi časti . . . božje razpelo najdeš povsod . . . okinčano . . . Skrbna mati že pri zibeljki svojega dojenčka uči: sveto sladko ime Jezus, Marija in sveti Jožef . . .

γ) Stopimo v borno bajtico k bolniku . . . ime Jezus je najbolj v časti . . . bolnik zdihuje: Jezus! po dnevi . . . celo noč: Jezus! Že od daleč čuješ klic: Jezus, moj Jezus! sprejmi mojo dušo . . .

Le grešnik ga ne časti . . . ga sovraži . . . škriplje z zobmi (Savel), groza!

C. Po zimi leta 1880 so iz Mure v Bruku izvlekli mrliča, ki je bil siloma umorjen in v vodo vržen . . . brez obleke . . . brez pisma . . . le vrstico je imel okoli vrata, kar je kazalo na posiljeno smrt . . . in na desni roki je imel vžgano ime: I. H. S.: Jezus. Akoravno ubit in vtopljen, je bil vendar srečen, če je to presveto ime Jezus tudi v svojem srečju častil.

Ljubimo tudi mi to prečastito ime zdaj na zemlji, nekdanj po smrti pa med angelji ga bodemo slavili . . . vekomaj! Amen.

Simon Gaberc.

Prva predpepelnična nedelja.

I. Ob vsaki starosti in v vsakem stanu nas Gospod kliče.

Nebeško kraljestvo je enako gospodarju, ki je zjutraj šel v svoj vinograd delavce najemat. Mat. 20, 1.

Bog hoče, da bi bili vsi ljudje zveličani in vsi prišli k spoznanju resnice. To resnico je Jezus, naš Učenik in Zveličar, velikokrat ponovil svojim učencem in jim je zato nebeškega Očeta kazal v mnogovrstnih podobah. Sedaj ga je kazal v podobi kralja, ki je sinu ženitnino napravil in jih je veliko povabil na gostijo; sedaj v podobi usmiljenega očeta, ki je zopet z velikim veseljem sprejel svojega nehvaležnega sina, kateri ga je bil zapustil; sedaj v podobi gospodarja, ki je ves dolg odpustil svojemu hlapcu, ki ni imel s čem dolga plačati. V današnjem evangeliju ga nam pa kaže v podobi gospoda, ki je delavce najemat v svoj vinograd in ni le po zasluženju plačal tistih, ki so celi dan delali, temuč je tudi onim, ki so bili eni le pol dne, eni po tri ure, eni pa še le po eno uro v vinogradu, ravno toliko plačal, kakor prvim. — Vsi ti nauki bi morali grešnike nagibati k poboljšanju svojega življenja, vse pa k zvesti službi božji. Nobenega grešnika Bog ne zavrže, temuč ga še vzame v svojo službo in milost, če precej, kakor hitro ga Bog kliče, njegov glas sluša in za njim gre. Le tisti grešnik, kateri trdovratno zaničuje božjo milost in dobroto, le tisti ne sme upanja imeti, da bi kdaj dosegel milost božjo. Danes vam želim bolj natanko pokazati, kakó nas Bog, dokler smo na svetu, ob vsaki starosti in v vsakem stanu k sebi v svojo službo vabi, in kako moramo mi njegov glas vselej poslušati. Pripravite se!

Celo življenje človekovo je kakor delaven dan, po katerem pride za pridne delavce večna nedelja v nebeškem kraljestvu. Vsa leta, kar jih še tako star človek doživi, hitro preidejo, in če se ob koncu svojega življenja nazaj obrne, vidi, da so prešli njegovi dnevi, kakor dim in senca; kakor en sam dan, ki je pretekel, se mu zdi celo njegovo življenje.

Če je bilo človekovo življenje grešno, veselo in kratkočasno, zato ker je le veselja in kratkočasov iskal, nima na koncu življenja nič družega, kakor težko vest, da je le pregrešno veselje vžival, dobrega pa nič storil. Zdi se mu, da je njegovo veselje tako hitro minulo,

kakor da bi bil en sam dan na gostijo šel k svojemu prijatelju, ves ta dan zapravlil in nič dobrega ne storil, in ker se je zapoznil in noč že začela, tudi nič več ne more storiti; ves dan je zgubljen dan.

Ako je pa človek vse svoje življenje delal skrbno za svoje zveščanje, če je tudi veliko imel pretrpeti in prestat; če so ga tudi vedno nesreče zadevale in težave in zoprnosti zatirale; je vendar tudi njemu vse tako preteklo in minulo, kakor pridnemu delavcu en sam težaven dan preide, in se veseli, da je delo končano in da bode gotovo prejel svoje, dasiravno trdo zaslužen plačilo. Ob vsem trudu in trpljenju je bil njegov dan srečen dan.

Za ta delavni dan nam Bog, naš Oče in naš Gospodar, dá delo v svojem vinogradu, ker nas vse na delo povabi. Blagor se bodi tistemu, kateri v božjem vinogradu, to je v krščanski cerkvi, pridno dela, ker bode konec dneva — ob smrti zaslužen plačilo prejel. Gorjé pa tistemu, kateri brez dela celi dan na trgu stoji, želi veliko za svet, za nebesa pa nič ne stori, ker ga bode noč prehitela in ne bode več časa imel, si kaj zaslužiti. Če je kdo že veliko, morebiti še več, ko pol dneva zamudil, naj skrbi vsaj toliko dneva, kar ga še ima, na delo in pridnost obrniti. Jezus je rekel: *Delajte, dokler je še dan, pride noč, ko nihče ne more delati.*

I. Gospodar je zjutraj zgodaj šel in delavce poslal v vinograd. Bog nas je že precej v mladosti vzel v svojo službo, kakor hitro smo se pameti zavedeli, kakor smo začeli hudo od dobrega ločiti. Kdor svojo krstno nedolžnost ohrani, kdor od svojih mladih let Bogu služi, je zjutraj zgodaj o prvi uri že v Gospodovem vinogradu. Toda takih ni veliko (Marija, sv. Jožef, sv. Tobija, sv. Suzana, egipt. Jožef, Caharija, Elizabeta, sv. Janez Krstnik, sv. Alojzij . . .). Veliko jih pa je, kateri o vinogradu in Gospodarju nič nočejo vedeti, in mislijo ves ljubi dan brez dela postopati.

Gospodar je šel ven ob treh, pravi sv. evangelij, to je po našem štetju ob devetih dopoldne. Tri ure dneva je bilo že preteklo, kar zagleda nekaj ljudi na trgu stati brez dela in jim reče: *Pojdite tudi vi v moj vinograd, kar bode prav, vam bodem dal.* — Kdo so ti, ki jih je gospodar ob devetih brez dela našel stati? Mladi ljudje so, kateri so nekaj časa svojega življenja že potratili; da niso storili nič za Boga in svojo dušo. Najdejo se zanikrni stariši, kateri svojih najjemenitnejših dolžnost ne spolnujejo, nad svojimi otroci ne čujejo, jim preveč zaupajo in jih njih volji prepusté. Večkrat zgubé otroci še mladi svoje stariše, ter jih noben drug človek v pravo skrb ne vzame. Tako se zgodi, da v svoji nevednosti, v nevarni priložnosti

in med zapeljivimi tovariši Boga prej žalijo, kakor ga dobro poznajo, da svojo nedolžnost poprej zgubé, predno jo vedó varovati; da tisti čas, ko bi se moralo njih še mlado in mehko sree dobrega vaditi, zamudé in se posvetnega duha, malopridnosti in hudobije navzamejo. Bog se tacih, iz nevednosti zapeljanih otrok usmili in jih s svojo milostjo pokliče v svojo službo. Bog jim dá, da v tej ali tej priložnosti, pri pridigi, pri spovedi — še mladi svojo napačnost spoznajo in se podajo v službo božjo (sv. Ignacij, sv. Frančišek, sv. Brnard . . .). O, srečni so taki otroci, ki svojo hudobijo, kakor hitro jo spoznajo, tudi zapusté, in ne dovolijo, da bi jih pregrešna navada zapletla v vezi, iz katerih se je pozneje iztrgati tako težko! Stariši! pravi angelji varhi svojih otrok boste, če skrbite jih na pravem potu ohraniti, in hitro na pravo pot napeljati, če jih na napačnem potu zasačite. Kakor je velika pregreha, katero Jezus ostro obsoja, če kdo kakega otroka pobujša, ravno tako veliko dobro delo je, če kdo zapeljanega zopet na pravi pot napelje.

II. Veliko je mladih ljudi, kateri potem, ko so se dali zapeljati in so pregrešno veselje okusili in se ga privadili, se več ne dajo spreobrniti, ne z žuganjem, ne z lepim opominjevanjem. Gospodar, pravi Jezus, je šel ob šestih ven, to je po našem štetju ob dvanajstih — opoldne, in jih je zopet našel veliko brez dela stati. Ob dvanajstih je že preteklo pol dneva, in tako je preteklo mlademu človeku pri dvajsetih in tridesetih letih pol življenja. Solnce opoldne najbolj pripeka, in leta mladosti od 20—30. leta so za človeka najbolj nevarna; svet sploh še uči, da mora mlad človek vesel biti. Spačeno nagnenje in pregrešne želje do vsega, kar je prepovedanega, že ob tem času veliko moč dobé in so ravno ob tem času najhujše. Če je tudi še dosedaj Bogu služil, se vendar v teh letih marsikateri mlad kristijan popači. V teh letih je zgubljeni sin vzel del svojega premoženja, je ljubega očeta žalostnega zapustil, je svoje premoženje po tujih deželah, delež odločen od svojega očeta s hudobnimi tovariši zapravljal, predno so se mu v uboštvu in v lakoti oči odprle. Ravno tako hodi še dandanašnji marsikateri zgubljeni sin in marsikatera zgubljena hči: z grehom se od Boga loči, zapravlja od Boga prejete milosti in dobrote na duši, se zgublja v pregrešnem, posvetnem veselju in vživanju, in si nakopa tako uboštvu in sramoto.

Mladenič, mlada kristijana! glej pol tvojega življenja je že preteklo, pol dneva, ki ti ga je Bog za delo odločil, je že skoraj prešlo: in vendar koliko si že za svojo dušo, za svoje zveličanje storil? Glej,

Bog te kliče: *Kaj stojiš tukaj brez dela, pojdi v moj vinograd!* Vinograd, ki ga imaš obdelovati, je tvoje lastno srce; in glej, ta vinograd je že ves preraščen s trnjem in plevelom pregreh in hudobij. Pojdi, podaj se v službo božjo, iztrebi iz svojega vinograda, iz svojega srca plevel in trnje pregreh, ki zadušuje dobri sad bogoboječnosti. Kolikor daljše odlašaj to storiti, toliko hujše delo te čaka zanaprej. Če se ti pretežko zdi, toliko skušnjav in nevarnost premagati, toliko hudobnih želja in misel zatreti, poglej toliko izgledov nad drugimi, ki so tudi ravno v tvoji starosti svet in svoje poželenje premagali (sv. Avguštin, Magdalena in drugi). Reci sam sebi, kakor je rekel sv. Avguštin: *Če so mogli ti, če so mogle te, zakaj tudi ne jaz?* Bog te kliče, mladi kristijan, mlada kristijana! nikar ne puščaj v nemar njegovega ljubeznivega glasu!

III. Pa vendar kliči, Bog! mladega grešnika, kliči ga, kakor hočeš, saj te le malokdo hoče slišati. — *Gospodar*, pravi Jezus dalje, je šel zopet ob devetih, to je po našem štetju ob treh popoldne, in zopet veliko ljudi najde zanikrno brez dela stati. Tako zapravi marsikdo svoja mlada leta, pride čez polovico in se začne bližati starosti in koncu življenja — pa še vendar ni začel Bogu služiti.

Med takimi neskrbnimi kristijani so v časno preveč zamišljeni stariši, očetje in matere, hišni gospodarji in gospodinje. Pri njih se sicer začenja nezmerno in nespametno nagnenje do posvetnega veselja zgubljevati; druge večje skrbi preženo mlado nepokojnost in nespamet. Toda drug stan in druga starost človeku naklanja tudi druge dolžnosti. Pa kakó bode kristijan dolžnosti svojega stanu prav opravljal, če je od svoje mladosti vedno svojeglavno in spačeno živel? Kaj se torej zgodi? Skrbi, kakó bode preživil sebe in celo družino, zapeljejo hišnega očeta in gospodarja v druge napačnosti, na katere še dosedaj ni mislil nikoli. Za grehe svojih mladih let, méni, da že dosti stori, ker jih je opustil, ker se mu več ne ljubi tako živeti, kakor je nekdanj živel. Ob tem pa začne svoje srce na časno navezovati, in na Boga, na svojo dušo in na svoje zveličanje ravno tako misli, kakor nekdanj, ko je bil še mlajši. V svojih mladih letih je bil morebiti nečist in nezmeren; sedaj pa je začel biti lakomen in krivičar do bližnjega. — Več ko pol življenja je že potratil in vendar še brez skrbi za svojo dušo živi, še ob treh popoldne stoji brez dela na trgu.

Poslušaj torej, kristijan! glas božji, ki te kliče in vabi, da pojdi delat v njegov vinograd. Premisli, koliko časa že hodi Gospod sadu

iskat na tebi, v vinogradu tvoje duše in ga še ne najde. Še malo časa imaš za svojo dušo kaj storiti, in kmalu se bode večer tega dneva začel delati, katerega ti je Bog odločil. Skrbi za potrebni živež, za-se in za svojo družino; toda nikar ne pozabi, da je duša neumrjoča, duša imenitniša, kakor je telo, imenitniša, kakor ves svet. Skrbi torej najbolj za svojo dušo in za svojih otrok in podložnih zveličanje; obdeluj vinograd Gospodov, da obilno sadu na njem najde, kadar pride, in da bodeš za to upal prejeti večno plačilo.

IV. Če človeka prav premislimo, spoznamo, da je vendar neizrečeno slab in neizrečeno hudoben, če mu Bog svoje milosti ne daje. Kdo bi mislil, da je mogoče, da more kdo, ki vidi, kako se mu smrt vsako uro bliža, še le vendar len in zanikrn biti in za svoje zveličanje nič ne storiti? Gospodar je šel eno samo uro, predno se je delo dneva dokončalo, in jih je našel zopet nekaj lenih stati, ter jim reče: *Kaj stojite tukaj celi dan brez dela?* — Ali kakor velika je človekova hudoba, tolika je božja milost in dobrot. Tudi tem lenim ljudem je rekel gospodar, naj gredó vsaj še to zadnjo uro delat, in ko je bilo delo končano, je zadnje ravno tako plačal, kakor prve.

Stari mož, stara mati! ali ne vidiš svoje podobe v poslednjih teh zanikrnih delavcih? Ves dan so stali in nič niso storili. Tudi za-te se je večer tvojega življenja že približal, in če se na svoje preteklo življenje nazaj ozreš, koliko vidiš dobrih del, da bi jih bil storil, storila? O veliko si počel in storil svoje žive dni, samo za svojo dušo najmanj ali pa skoro nič; veliko si se potil za ta svet, malo ali celo nič za nebesa. Morebiti še za grehe svoje mladosti nisi pokore storil; morebiti še dandanašnji Boga žališ z nejevoljo, z nepotrpežljivostjo, z zdražbami med ljudmi in s sovraštvom. O kedaj bodeš vbogal glas božji, in vsaj zadnjo uro dne šel delat v vinograd svojega Gospoda? Bog je neskončno milostljiv in dobrotljiv do tebe, da te pusti zadnjo uro, eno samo uro v njegovi službi delati; ali bodeš zavolj tega njegovo dobroto zaničeval, do trde teme, do smrti postopal in njegov sovražnik raje ostal? Začni delati pokoro za vse svoje grehe, očisti svoje srce, poboljšaj svojo voljo, da bodeš vsaj na zadnje pred svojo smrtjo, dasiravno je že pozno, rešil svojo dušo pogubljenja!

Glejte, ljubi kristijanje, kakó nas Bog kliče v svojo službo v vsaki starosti in v vsakem stanu; zjutraj zgodaj, precej, kakor se pameti zavemo, ob devetih, opoldne, ob treh in po petih popoldne; to

je: Bog kliče otroke, mladeniče, odrasle in stare ljudi, ki so že blizo groba. Nobeden ne sme božjega glasu v nemar puščati, pa tudi nobeden, ko bi bil še tako blizo smrti, zaupanja na milost božjo zgubiti.

Noben grešnik se mlad bolj v grehe ne zaplete, kakor se je sv. Avguštín; pa Bog ga je vendar poklical v svojo milost in sv. Avguštín je poslušal glas in se spokoril. Ravno tako tudi tebi, mladi kristijan, ni nemogoče se poboljšati, če hočeš začeti glas božji slišati in v Gospodovem vinogradu za svoje zveličanje delati. Ravno tako tudi ti še, stari človek, milost pred Bogom najdeš, če vsaj zadnje dni začneš prav zvesto Bogu služiti in pokoro delati.

V prvih časih krščanstva je bil neki puščavnik, Jakob po imenu. Ko je bil 25 let star, je bil šel v puščavo, da bi bil mogel Bogu toliko zvestejše služiti. Štirideset let je bil v puščavi, in torej 65 let že star in tukaj je še-le pod skušnjavo obnemogel. Z neko osebo je bil greh storil in po tem jo je ubil. Komaj to stori, ga je začelo srce močno peči; misliti je začel, da je vse njegovo samotno in spokorno življenje zastoj in že je bil sklenil iz puščave zopet med ljudi iti in je popolnoma izgubil upanje biti zveličan. Toda Bog se ga je usmilil, poslal mu je duhovnega, kateri ga je pregovoril, da je v puščavi ostal, in da je jel še ostrejše živeti, kakor dosedaj. Živemu si je bil namreč grob skopal, noč in dan je v grobu ležal in si ni nikoli upal oči proti nebesom povzdigniti in Bog mu je grehe odpustil.

Ta svetnik naj bode vam izgled, ki ste že odraščeni, ki ste že stari, ki se že vsako uro grobu bližate, da tudi vi zaupanja v božjo milost ne zgubite; temveč še toliko srčnejšo in ostrejšo pokoro na svoje stare dni delate; da greste vsaj zadnjo uro dneva delat v Gospodov vinograd, in od njega prejmete za to majhno, kratko delo večno plačilo v nebeškem kraljestvu. Amen.

† Jos. Rozman, dekan (1830).

2. Trije težaki Gospodovi.

Nebeško kraljestvo je podobno človeku-gospodarju, kateri je zjutraj zgodaj šel najemat delavcev v svoj vinograd.

Mat. 20, 1.

A. 1. Srečno je bilo življenje Adama v raju . . . delo mu je bilo le veselje . . . brez bolezni . . . brez pomanjkanja in brez glada . . . Le greh je kriv, da je moral Adam v potu obraza za živež si skrbeti; pa tudi mi zaradi greha moramo težko delati.

2. Vendar pa kristijan ne dela samo za želodec, za kruh; delati moramo, da si zaslužimo nebesa, raj večnega veselja. To nas mili Jezus v današnjem sv. evangeliju uči, o težakih Gospodovih govoreč: *Nebeško kraljestvo je podobno človeku-gospodarju, kateri je zjutraj zgodaj šel najemat delavcev za svoj vinograd. (Mat. 20, 1—16.)*

3. Ker se nam bode sedaj sčasoma odprlo delo . . . da bi ne delali samo za želodec . . . za obleko . . . temuč da bi si pri delu zaslužili nebeško kraljestvo, vam želim danes za izgled pred oči postaviti: **t r i t e ž a k e G o s p o d o v e.**

B. Današnji sv. evangelij nam kaže, kakó da so nekdanji Rimljani dan razdelili . . . ure šteli . . . uči nas pa tudi, da Bog v različni dobi kliče in sprejema delavce v svoje kraljestvo. Vsi služabniki Gospoda Boga se morejo razdeliti na tri vrste, dasi nam sveti evangelij štiri omenja. V prvi vrsti so težaki Gospodovi, kateri lepo Bogu služijo:

1. o d m l a d o s t i. — Zjutraj na vse zgodaj je šel gospodar najemat . . . celi dan so delali . . . plačilo dobili . . .

Lep izgled težaka, ki je za Boga delal od ranega jutra svoje mladosti, nam je sv. Neža (preteklo sredo god). Že ko mala nedolžna deklica si zbere Jezusa za svojega ženina . . . zvesta vse dni . . . se ne dá pogovoriti . . . ne zapeljati . . . Ne boji se smrti za Jezusa . . . rabelj ji prebode vrat, ko je molila: „Sprejmi, o Gospod! mojo dušo, katero si odkupil, in tako neizrečeno ljubil.“ Tako je dobila sv. Nežica nebeško plačilo. Prikazala se je namreč svojim starišem, ki so hodili na njen grob jokati in žalovat, ter jim reče: „Ne jokajte več, ljubi stariši! saj uživam nebeško veselje; radujte se tudi vi z menoj, ker Jezus, ki sem ga vedno ljubila, mi je dal nebeško krono večne slave.“

Ti, ljuba mladina . . . Jezus te kliče . . . služi mu od mladosti . . . prelepo dobiš plačilo . . .

Druga vrsta težakov Gospodovih delajo za Boga od šeste ure, po našem računu:

2. o d p o l d n e v a. — Premnogi ljudje svojo mladost zlorabijo za greh . . . služijo satanu . . . Jezusovega klica nočejo slišati . . . Ob šesti uri pa — ob polovici njihovega življenja — je zopet izišel gospodar klicat . . . so vbogali . . . delali skrbno . . . plačilo dobili . . .

Izgled težaka Gospodovega od šeste ure ali od poldne nam je pa današnji godovnjak sv. apostol Pavel. Kar škripal je nad Jezusom . . . kristijane preganjal . . . lovil . . . Ob šesti uri — kakor močnega

možaka — pa je Jezus zaklical v svoj vinograd . . . (Dej. ap. 9, 1—21.) Pozneje je bil skrben težak Gospodov . . . dobil krono nebeškega plačila. (II. Tim. 4, 6—8.) Ne odlagaj možak! stopi v vinograd . . .

3. Tretja vrsta delavcev . . . od ednajste ure, t. j. naše pete ure zvečer, so tisti, ki se ob koncu življenja k Bogu obrnejo . . . spokorijo . . . Redki so . . . malo jih vem . . . Tam-le dvanajsta postaja nam enega kaže: desni razbojnik . . . sv. Dizma . . . na večer življenja . . . že se mu je mračilo . . . smrtna tema ga obdaja . . . Jezus ga še poslednjič pokliče . . . *Le eden je — ob smrtni uri — usmiljenje našel, da ne obupaš; pa le samo eden je, da se ne prevzameš*, uči sv. Avguštin! . . . Blizo večera si . . . bolan . . . prileten . . . grob se odpira . . . Jezus te zadnjič kliče . . . pusti greh . . .

C. Tu imate tri težake Gospodove . . . mladina . . . možaki . . . starčki . . . ne preganjajmo Jezusa . . . iz vsega srca mu služimo . . . na večer bode nam plačilo dal. Amen. Simon Gaberc.

Pogled na slovstvo.

A

1. *Na kaj naj se naročim ob novem letu?* Da mora vsak duhovnik vsaj domače konservativno-politične liste podpirati, to se razume samo ob sebi, — ne le sam se naročiti, marveč tudi ljudem jih priporočati, zlasti je »Domo-ljub« po vsebini in nizki ceni v to svrhu jako pripraven. Razun političnih listov se moramo pa tudi za druge dobre perijodične liste zanimati, kakor so:

a) **Rimski Katolik**, ki bode leta 1891 izhajal po enkrat na mesec. Cena mu je samo 2 gld. na leto. — Ta vrli list ima izvrstnega urednika, v modroslovju in bogoslovju temeljito izšolanega učenjaka, ki je jeden najmarljivejših opazovateljev najnovejšega slovstva ter veri in cerkvi nevarnih zmot v pogubnem delovanju sedanjega časa. Naravnost in prostodušno ocenuje in podpira svojo kritiko s citati, kar je posebno za duhovne in voditelje odrasle mladine velika pomoč, ker sami ne utegnejo vsega brati ter se z lastnimi očmi pre-pričati, kako strupena hrana se večkrat podaja v lepi posodi. Nastopni tečaj nam obeta tako-le: »Pisali bodemo v istem duhu, kakor doslej. Nismo sami. Ne da bi se prevzeli, smemo trditi, da je naš list glasilo vernega razumnštva na Slo-venskem. To nam spričuje devetnajst zaupnic z okoli tristopetde-setimi podpisi, s katerimi so nas v enem letu počastili najodličnejši razumniki slovenski. Boj naš je boj katoliške ideje z liberalizmom; zmago mu je zagotovil tisti, kateri je rekel: »Jaz sem zmagal svet.«

b) **Dom in Svet**, ilustrovan leposlovni list, se bode letos zopet dokaj pomnožil in spolpolnil. Veseli smo, da ima tudi ta prevažni list tako učenega in spretnega ter neumorno delavnega urednika. Dr. Mahnič nam odkriva pogubonosne rane v našem leposlovju, dr. Lampe naj bi jih pa s svojimi čvrstimi sotrudniki srečno ozdravil, da bi dobivala zlasti naša odrasla mladina zdrave dušne hrane, ker se nam zdi vendar še toliko krepka in zdrava, da ne zasluži kar povprek otrovana biti. Tako delo pa seveda potrebuje in zasluži obilne podpore.

c) **Cvetje z vrtov sv. Frančiška**, X. tečaj. Komu ni znano, koliko lepe in prekoristne tvarine je nagromadil za tako malo ceno ta vrli ljudski list v svojem desetletnem delovanju! Priporočajmo ga ne le tretjerednikom, katerim je posebej namenjen in pisan, marveč vernim Slovencem sploh. Nevera žuga že med prosti narod svojo pogubno stopinjo poskusiti; zagradiamo 'lej pot s temeljitim podukom in bogoljubnim življenjem, ki ga ravno tako berilo močno podpira, kakor ga prinaša »Cvetje«.

č) **Krščanski Detoljub**. To je sicer mal in skromen listič, a ima najboljše namene, krščansko življenje v družini pospeševati in zlasti za pravo vzgojo ljudi vnemati, katera je za prihodnost našega naroda gotovo največjega pomena. Kako bi bil urednik vesel, ko bi se n. pr. ob velikonočnem ispraševanju ali ob drugih prilikah tudi za razširjanje tega lističa in za bratovščino, ki jo zastopa, kaj več storilo!

đ) Naše posebne pozornosti so vredni tudi škofijski listi, posebej: goriški **Follum periodicum**, ki se odlikuje s prelepimi v našo stroko spadajočimi sestavki; tržaško-koperski **Curia episcopalis**, ki donša poleg strogo uradnih reči tudi mnogo družih duhovnu potrebnih in koristnih obravnav; naš ljubljanski, ki se že več let poleg navadnih škofijskih objav bavi s pojasnovanjem domače svetno-cerkvene zgodovine. Drugi nam niso natančneje znani. Pač pa si ne moremo kaj, da bi še posebej ne opozorili na vrli list vrhbosanske vladikovine: **Vrhbosna**; urednik kanonik dr. Andr. Jagatič. Naročnina 3 gl. 50 kr. Poleg »okrožnic« prinaša čvrste sestavke o prevažnih vero in versko življenje zadevajočih tvarinah, vzletne pesmi, zanimive dopise in pregled verskega gibanja skoro po vesoljnem svetu. — Jezik hrvaški olikanemu Slovencu itak ne dela posebnih težkoč.

e) **Vrtec**, časopis s podobami za slovensko mladino, se resno trudi za kristno in ob enem razvedrujoče mladini primerno berilo. Le v ocenjevanji knjig in preslavljanju oseb ni vselej dovolj kritičen in izbirčen; pri mladini je treba celo na to gledati, v kaj se kaj zavije.

2. **Venec pobožnih molitev in svetih pesmi** za očitno in domačo službo božjo bogoljubnih kristijanov. Šesti natis. V Mariboru 1889. Založil J. Martinc, trgovec. Tisk tiskarne sv. Cirila. — Kar ime obeta, knjiga res pošteno podaja; prelep venec je ta obširni molitvenik, v katerem ne pogrēšaš lahko važniše cvetlice potrebne za lepoto domače in javne službe božje: šestero maš, enajstero litanij, obširna pobožnost za spoved in sv. obhajilo, obsiren poduk o bratovščinah, razkazujoč pomen in namen več kot dvajset najlepših in najbolj razširjenih bratovščin. Pesmi pa menda nima noben molitvenik toliko, le dva tucata manj kot tristo! Priporočamo lepo, obširno (nad 700 strani) knjigo z dobro vestjo v

obilno nakupovanje. Stane v usnji 1 gld. 50 kr., v usnji z zlato obrezo 1 gld. 60 kr. in se dobiva v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

B

1. **Timotheus.** Briefe an einen jungen Theologen. Von Dr. Franz Hettinger. Mit Approb. des hochw. Herrn Erzbischofs von Freiburg. Freiburg im Breisgau. Herdersche Verlagshandlung. 1890. 8°. Str. 546. Cena 2 gld. 40 kr.; vez. zv. 3 gld. 48 kr. — Ta knjiga je izšla tam v začetku jeseni in je delo znanega slavnega pisatelja, žal, poslednje delo. Umril je, predno je prišlo delo med svet, kakor oče, ki umrje pred rojstvom svojega deteta. Mož, ki je živel in delal med bogoslovci in za bogoslovce, govori tukaj svojim preljubim bogoslovcem — mladeničem, pripravljajočim se za duhovski stan — poslednjo, pa tudi neminljivo besedo o najvažnejših stvareh bogoslovskega poklica, življenja in učenja. Rekli bi o tem izrednem pisatelju: kakor je začel, tako je končal. Mi sprejmimo z veseljem to knjigo, bogoslovci pa, katerim je pisana, s spoštovanjem kot oporo tega velikega bogoslovnega učitelja. Pa dovolj o pisatelju! Oglejmo si delo samo. O tem pa piše v »Predgovoru« pisatelj sam prav tako značilno, kakor lepo: »Kdo izmed nas duhovnikov se ni oziral, ko je bil mlad, željno po vodniku, ki bi skrbno in ljubeznivo gledal nanj, ki bi mu podal — v vednosti izurjen, v življenju izkušen — očetovsko roko, da bi ne zašel v začetku svoje poti, ko so se tako srečavale v duši razne misli, ko je bilo srce nemirno, kdo ni rekel tedaj: »Gospod, pokaži mi svoja pota in uči me svoje steze, daj, da ne hodim sam po tem svetu, polnem zvijačnosti in nevarnosti!« Tu sem mislil, da bi bil sam vodnik onim, ki vodnika še niso našli. Moj poklic me je privedel v prvi možki dobi k duhovski mladeži. Toliko vrlih mladeničev je bilo blizu mene, darujočih mi svoje zaupanje v prijateljskem občevanju in v slovstveni zvezi, ko sem vodil njih duhovsko izomikanje in jih uvajal z učiteljske stolice v sveto vedo. Kar sem prejel sam v svoji mladosti obilno, namreč ljubezen mnogih učiteljev, za to sem jim hotel biti hvaležen in najprej Bogu, ki mi jih je bil poslal . . . Marsikaj je dandanes bolje, nego je bilo pred petdesetimi leti; bogoslovje se je povzdignilo, katoliška zavest se je okrepila in mnoga mladeniška srca bijejo v veselem zaupanju za svoje učitelje. Njim je namenjena ta knjiga.«

Delo ima obliko pisem, katerih je 33, pisanih mlademu prijatelju. V njih razpravlja mično, vendar temeljito, vprašanja, ki so važna za bogoslovce. Najprej o poklicu, o pripravi, potem o akademiskem učenju, o filozofiji — posebno sv. Tomaža. Na to razlaga zvezo med bogoslovjem in prirodoznanstvom, važnost umetelne izobraženosti. Sedaj vodi pisatelj mladeniča v semenišče, opisuje mu duhovne vaje, razkazuje bogoslovno učenje in razne stroke bogoslovja, govori o pastirstvu ter pripravi zanj in naposled riše v dostavku pot kristijanovo, pot duhovnikovo kot križevo pot, pa tudi kot najboljšo, kot nebeško — Izveličarjevo pot.

Ko bi hoteli sezati v posameznosti, trebalo bi prepisavati odlomke, ter prenašati tu sem male drobce ali kosce iz bogatega zaklada učenosti in pobožnosti, ki je tu nakopičena. Ni mi treba drugega reči kakor, naj bi ta knjiga prehajala iz roke v roko naših bogoslovcev, naj bi jo imeli za svojo vodnico, naj bi se ž njo vneli in krepčali, pa tudi razveseljevali v svojem prelepem poklicu. V semeniščih naj bi se nahajala v obilnem številu, pa tudi onim naj bi

jo dali v roke bodisi stariši, bodisi dušni pastirji, ki so prav na razpotju, odločujoč se za svoj bodoči stan. Iz te knjige bodo spoznali, ali je njih srce pripravno za duhovsko delovanje. Daj nam Bog s pomočjo te knjige mnogo »Timo-tejev«, kakoršne je videl v duhu kot vzor naš neumrljivi pisatelj.

2. Naznanjamo vrsto sicer malih, a važnih in cenih knjižic, pisanih v obrambo katoliške vere in cerkve. Izhajajo z naslovom:

Katholische Flugschriften zur Wehr und Lehr. Pred seboj jih imamo sedem in so te-le: 1. »Luther und die Ehe.« Offener Brief an das hochwohl-löbliche Hessische Oberconsistorium von Gottlieb. 2. »Der offene Brief« des evangelischen Bundes an die römisch-katholischen Erzbischöfe und Bischöfe im Deutschen Reich. Beleuchtet von Gottlieb. 3. »Das Christusbild im St. Petersdom.« Herrn Dr. G. Warneck in Rothenschirmbach und Herrn Th. Trede in Neapel gewidmet von Ultramontanen Lütke. 4. »Die Segnungen der Reformation« geschildert von Dr. Martin Luther; in Erinnerung gebracht von einem deutschen Patrioten. 5. »Rom und die sociale Frage.« Von Barthel. 6. »Luthers Freiheit eines Christenmenschen. Von Dr. Josef Friedlieb. 7. »Ignatius und Luther oder Freiheit eines Christenmenschen« gemäss katholischer Auffassung. Kakor kažejo naslovi, obdelujejo se v knjižicah predmeti, ki so katoličanom, bivajočim poleg protestantov, jako važni. Kakor drugod, odlikuje se i tukaj psevdonimni pisatelj Gottlieb. Knjižice stanejo po 6 kr. in obsega vsaka okrog 70 str.

Tem drobnim knjižicam pridrimo še delce: »Socialdemokraten und Jesuiten,« von Wilh. Warnkönig. Berlin. Verlag der Germania. Str. 91. Cena 18 kr. — Knjižica razkriva prav jasno in krepko, kaka krivica se je zgodila na Nemškem pregnanim redovom, in kako se goji prav s tem socijalizem. Namen knjižici je, da bi nagnila vlado, poklicati nazaj redovnike. Knjiga je pisana posebno za Nemčijo, a kaže marsikaj obče zanimivega.

Mala knjižica je tudi: »Die Congregationen der allerseligsten Jungfrau Maria (marianische Congregationen).« Aus dem Französischen von einem Congreganisten. Wien 1890. Verlag Austria. Drescher & Comp. Neubau, Schottenhofgasse 3. Str. 38. Cena 25 kr. — Kratek pouk o Marijinih družbah, ki se dandanes — hvala Bogu — vedno bolj širijo.

Dr. F. L.

3. **Weltgeschichte** von dr. Joh. Bapt. v. Weiss. To epohalno delo vrlo napreduje tudi v tretji izdaji. Do zdaj je že izšlo 30 snopičev; dobili smo v roke že lep kos tretjega zvezka, ki krasno obdeluje, kakor vse drugo, zgodovino preseljevanja narodov. Pisatelj je zares genijalen zgodovinar, ki dela z umom in srcem ter zna človeka pridobiti za svojo velevažno stvarino kakor ne zlepa kdo drugi. Škoda bi bilo za denar, ko bi ga hotel kdo potrositi za druga razna zgodovinska dela, ko tu lahko naenkrat vzdigne ves zaklad. Mlada inteligenca naj bi si magari pristradala te novce, če ne gre drugače, da si prisvoji to delo, ki jej bode v korist za vse življenje. Ako je kdo v zadregi zastran primerne daru za božič, piruhe itd. ga posebej opozorimo na to krasno knjigo. Celo delo izide v 150 snopičih po 50 kr., dozdej šo izšli trije zvezki, ki stanejo v lepem vezu 16 glđ. 30 kr.

A. K.